

ԱԻԵԼԻ ՔԱՆ ՀԱԶԱՐ ՀՈԳԻՆԵՐՈՒ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԵԱՆ ՓԱՌԱՇՈՒՔ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՄԲ ՄԸ ՏՕՆՈՒԵՑԱԲ Ս.Դ. ՀՆՀԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ 120-ԱՄԵԱԿԸ

Տեսարան մը հանդիսութեան բնմէն. Ելոյթ կ'ունենայ պարախումբը

Տեսարան մը հանդիսութեան սրահէն

Կիրակի, Նոյեմբեր 4ին, 2007, լիշատակելի օր մը եղաւ մեր գաղութի պատմութեան մէջ: Արդարեւ, աւելի քան հազար հոգի ներկայ եղան Կլէնտէյլի «Հայ Սքուլ» հանդիսասրահը, նշելու Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան Հիմնադրութեան 120-ամեակը:

Արեւմտեան Ամերիկայի վարիչ Մարմնի կողմէ կազմակերպուած սոյն ձեռնարկին ներկայ էին Հայաստանի Հիւպատոս Յարութիւն Կոճոյեան, Ս.Դ.Հ.Կ. Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ՝ ընկ. Սեդրակ Աճէմեան, Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւմտեան Թեմի Բարեջան առաջնորդ Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեան, Հայ Կաթողիկէ ժողովրդապետ՝ Անտոն վրդ. Սարոյեան, նախկին առաջնորդ՝ Գերշ. վաչէ Արք. Յովսէփեան, Հ.Բ.Ը. Միութեան Արեւմտեան Շրջանի ատենապետ վահէ

իմաստունեան, Ս.Դ.Հ.Կ. Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ՝ Ընկ. Գրիգոր Խոտանեան, ինչպէս նաեւ ներկայացուցիչներ ՌԱԿ-էն, Հ.Յ.Դ.-էն եւ այլ կազմակերպութիւններէն: Յատկապէս այս ձեռնարկին համար հիւրեր ժամանած էին Լուիզիանայէն, Նեվադայէն, Սան Տիեկոյէն եւ այլ շրջաններէն:

Տօնակատարութիւնն սկսաւ ԱՄՆ (Լենա Մանուկեան) Հայաստանի եւ Ս.Դ.Հ.Կ.ի (Սամուէլ վարդանեան) քայլերգներու յոտնկայս ունկնդրութեամբ:

Օրուան հանդիսավար՝ Տօքթ. Ռուբէն Եաղսեան իր բազման խօսքին մէջ ոգեկոչեց լիշատակը 1887 Նոյեմբերին հիմնուած Հնչակեան Կուսակցութեան անմահանուն դեկավարներուն, որոնք վճռած էին հայ ժողովուրդը ազատագրել Օսմանեան դարաւոր տիրակալութենէն:

«Կայծ» Երիտասարդական Միութեան խօսքն ուղղեց (անդէրէնով) Խաչիկ Գարսեւեան: Ան համառօտ կերպով նշեց Հնչակեան Կուսակցութեան առաջադրանքներն ու հայ դատի ի նպաստ իր ունեցած դիրքորոշումները:

Ս.Դ.Հ.Կ. Արեւմտեան Ամերիկայի վարիչ Մարմնի խօսքը կարդաց շրջանի փոխ-ատենապետ Տօքթ. Համբարձում Սարաֆեան:

«Հնչակեան Կուսակցութիւնը ծնունդ առաւ հայ ժողովուրդի

ծոցէն, եւ իր 120 ամեայ երթի ընթացքին առաջնորդուեցաւ «Ժողովուրդի մէջ, ժողովուրդի հետ եւ ժողովուրդի համար» նշանաբանով: Անոր ծնունդով՝ ճնշուած, կեղեքուած, իր ինքնութիւնը կորսնցուցած ամբողջ ժողովուրդ մը արթնցաւ, ազգային հպարտութեամբ լեցուեցաւ եւ պայծառ ապագայի մը տեսիլքով տոգորուեցաւ», - ըսաւ Ընկ. Սարաֆեան իր

Շարք էջ 5

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՀԱԼԱԾԱՆՔՆԵՐԸ ՍԿԱԾ ԵՆ ԼԵՒՈՆ ՏԵՐ-ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ ՀԱՄԱԽՈՐՆԵՐՈՒ ԴԵՍ

Հայաստանի իշխանութիւններուն կողմէ արդէն իսկ սկսած են ճնշումներն ու հալածանքները նախկին նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի կողմնակիցներուն դէմ: Արդարեւ Հարկային Պետական Ծառայութեան (ՀՊԾ) աւելի քան 40 աշխատակիցներ ստուգումներ սկսած են Սուքիասեան ընտանիքին պատկանող «Բջի» ընկերութենէն ներս: Ազգային ժողովի պատգամաւոր Խաչատուր Սուքիասեան «Ազատութիւն» ռատիոկայանի հետ իր ունեցած հարցազրոյցի ընթացքին յայտնած է որ, ստուգումները «ընդամէնը պատրուակ են»:

Խաչատուր Սուքիասեան

նոր յայտ է ներկայացուել, ես այդ համակիրներին եմ, մասնակիցներին եմ», - ըսած է աւելցնելով. - «Ես չատ լաւ հասկանում եմ բոլոր ակնարկները, բոլոր գրոյցները, տեղեկատուութիւնը, որ տարբեր մարմիններից հասել է ինձ, դա կապուած է եղել այդ գործընթացի հետ»:

«Կարծում եմ, դա իշխանական համակարգի դուրը չի գա- Շարք էջ 4

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Նոյեմբեր 6-ին Երեւանի մէջ տեղի ունեցած է Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան եւ ՌաՄկավար Ազատական Կուսակցութեան միջկուսակցական համաժողով: Այդ համաժողովի առթիւ ակնարկուած է նաեւ Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան քաղաքացիական մասին:

Այս առթիւ կ'ունենակատարել հետեւեալ յստակացումները:
 Ա.- Մենկկողմակից ենթաւանդական կուսակցութիւններու միջեւ ամէն տեսակի հանդիպումներու եւ համագործակցութեան:

Բ.- Այս տարուայ Փետրուարին եւ ապա Մայիսին Փարիզի մէջ կայացած երկու հանդիպումներու ընթացքին քննարկուած էր Համագայի ժողովյառաջացնելու հարցը: Մեր տեսակետը եղած էր այն, որ նման ժողովի համար անհրաժեշտ էր նախապատրաստական լուրջ աշխատանք, բան մը որ դժբախտաբար տեղի չունեցաւ: Մենկ նաեւ համաձայն չէինք, նախագահական ընտրութիւններէն առաջ նման հանդիպում մը Հայաստանի մէջ կայացման, որպէսզի ժողովը չդառնայ ֆաղափական շահարկումներու առարկայ:

Հետեւաբար, սոյն ժողովին Հնչակեան կուսակցութեան քաղաքացիութիւնը անակնկալ չէր եւ ոչ ալ վերջին պահու որոշում:

Ս.Դ.Հ.Կ. ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՐԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՍԱՍՈՒԼ

ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ՔԱՐՈՉՉՈՒԹԻՒՆՆ ԱՐԴԵՆ ՍԿՍՈՒՄ Է ՁԱՆՁՐԱՑՆԵԼ

Ինչպէս նկատելի է, Ռոբերդ Քոչարեանը արդէն իսկ որոշել է իր նախընտրական մարտավարութիւնը եւ անցել դրա իրականացմանը, թէեւ յայտարարել էր, թէ մարտավարութիւնը կ'որոշի, երբ առաջադրուեն բոլոր թեկնածուները: Ռոբերդ Քոչարեանը, ով մի պահ հեռուստատեսական ու կարմիր ժապակեաները զիջել էր Սերժ Սարգսեանին, կարծես թէ վերանուաճում է դրանք, աւելի ու աւելի յաճախ յայտնուելով հեռուստադիտողների առաջ: Իսկ այդ յայտնութիւնները, որպէս կանոն, աչքի են ընկնում այն յիշեցումներով, որոնցով Ռոբերդ Քոչարեանը սպառնացել էր Լեւոն Տէր-Պետրոսեանին: Պարզապէս ակնյայտ է, որ Ռոբերդ Քոչարեանն ուղղակի ֆալսուտարտ է տուել: Ինչն է խնդիրը: Արդէն որբորդ անգամ՝ Մեղրիի նոր ավտոճանապարհ, հրաձգարանի բացում, բժշկական համալսարան, Ռոբերդ Քոչարեանը Լեւոն Տէր-Պետրոսեանին եւ նրա համախոհներին յիշեցնում է նոյն բանը: Նոյն բանն են լսում նաեւ հեռուստադիտողները: Նախագահի ընտրութեան նախընտրական շրջանը պաշտօնապէս դեռ չի էլ սկսուել, մինչդեռ դա մարդկանց արդէն սկսում է ձանձրացնել: Աւելին, դա կարող է նոյնիսկ խաղալ նրանց արժանապատուութեան հետ, որովհետեւ այն, ինչ ի հակադրութիւն Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի ասում է Ռոբերդ Քոչարեանը, անուղղակի նշանակում է, որ դա լսող քաղաքացին ի վիճակի չէ մտածել:

Բանն այն է, որ Ռոբերդ Քոչարեանն օրինակ ցոյց տալու համար, յիշեցնելու համար, թէ ինչ վատ էր Տէր-Պետրոսեանի կառավարումը, թէ ինչ վատ նախագահ էր Տէր-Պետրոսեանը, ասում է, որ 1990 թուականին Հայաստանն ունէր զարգացած արդիւնաբերութիւն եւ գիւղատնտեսութիւն, մինչդեռ Տէր-Պետրոսեանի վարչախումբը երեք տարուայ ընթացքում Հայաստանը դարձրեց աշխարհի ամենից աղքատ երկիրը: Ռոբերդ Քոչարեանը դա ասում էր հրաձգարանի բացման ժամանակ: Ասում էր նաեւ, որ այդ ամէնը չէր լինի, եթէ թաւանի փոխարէն վարուէր ներդրումային քաղաքականութիւն: Բայց դա լսող ցանկացած բանական մարդ, ով ունի քիչ թէ շատ մտածելու ունակութիւն, կարող է հասկանալ, որ 1990 թուականի Հայաստանի արդիւնաբերութիւնն ու գիւղատնտեսութիւնը, իրենց կառուցածքով, տեխնոլոգիական հնարաւորութիւններով ու ռեսուրսով, մրցունակ կարող էին լինել Խորհրդային Միութեան շրջանակում, բայց ոչ երբեք աշխարհում: Մինչդեռ 1990 թուականից արդէն իսկ Խորհրդային Միութիւնն զէ ֆակտո գոյութիւն չունէր, իսկ դէ ժուրէ այն դադարեց գոյութիւն ունենալ 1991 թուականին: Փլուզուեցին նախկին ենթակառուցվածքները, որոնք գոյութիւն ունէին ԽՍՀՄ տարիներին եւ որոնց վրայ խարսխուած էր Հայաստանի տնտեսութիւնը, եւ ոչ միայն Հայաստանի, այլ ԽՍՀՄ միւս հանրապետութիւնների: Եթէ Ռոբերդ Քոչարեանն ասում է առանց այդ ամէնը հաշուի առնելու, ապա չի նշանակում արդեօք, որ նա յոյսը դնում է քաղաքացիների միայն բնազդի, եւ ոչ թէ գիտակցութեան վրայ:

Իր քննադատութիւնը հիմնաւորելու համար Ռոբերդ Քոչարեանը բերում է բալթեան երկրների օրինակը: Սակայն եթէ յարգում ենք քաղաքացու մտածելու կանխավարկածը, ապա պէտք էր թեւեւ ձեռնպահ մնալ այդ օրինակը, բերելուց: Բանն այն է, որ Մերձբալթեան երկրները ԽՍՀՄ փլուզումից յետոյ չէին մղում որեւէ պատերազմ որեւէ մէկի հետ, ունէին նաւահանգիստ, ունէին ուղղակի սահմանային կապ Եւրոպայի հետ: Իսկ Հայաստանում պատերազմ էր: Հայաստանը պատերազմում էր Ղարաբաղի համար, ուր եւ այդ տարիներին գտնուում էր Ռոբերդ Քոչարեանը: Հայաստանը չունէր ուղիղ կապ Եւրոպայի հետ, Հայաստանը չըջափակուած էր: Պատերազմող ու չըջափակուած երկրում ներդրումային քաղաքականութիւն չի վարուում, այլ լաւագոյն դէպքում վարուում է ինստիտուցիան քաղաքականութիւն, եղածը ռազմաճակատին, իսկ յետոյ նաեւ բոլորին մի կերպ հասցնելու քաղաքականութիւն:

Այդ քաղաքականութեան տեսանկիւնից Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի կառավարումն, անկասկած, ունէր թերութիւններ: Ռազմաճակատին իհարկէ հասնում էր անհրաժեշտը, կամ գուցէ հնարաւորը, բայց ահա բոլորին հասնելու քաղաքականութիւնը տապալուեց գրեթէ կատարելապէս: Հենց դրա համար էլ բոլորը դէմ էին այն նախագահին, ում 1991 թուականին ընտրել էին գրեթէ միաձայն: Սակայն, նշանակում է լիմարի տեղ դնել բնակչութեանը, երբ հանրային, իսկ փաստացի պետական հեռուստաընկերութեանը ցուցադրւում են մակրոտնտեսական իրավիճակների վիճակագրական ցուցանիշներ, թէ ինչքան էր Հայաստանի ՀՆԱ-ն ասենք 1994 թուականին, եւ ինչքան է ասենք 2006-ին, կամ 2000-ին: Մինչդեռ երեխային էլ պարզ է, որ չի կարելի, ուղղակի տնտեսագիտական անգրագիտութիւն է բացարձակ թուերով համեմատել պատերազմից նոր դուրս եկած երկրի եւ պատերազմից արդէն տասը տարի յաղթահարած երկրի մակրոտնտեսական ցուցանիշները:

Գուցէ Ռոբերդ Քոչարեանը շատ աւելի լաւ նախագահ է, քան Լեւոն Տէր-Պետրոսեանն էր: Գուցէ նա շատ աւելի քիչ սխալներ է արել եւ շատ յաջողութիւն ունեցել, քան Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը: Դա իհարկէ հասարակութեան որոշելիքն է, որովհետեւ ամէն մարդ ինքն ունի իր կարծիքը թէ առաջին, թէ երկրորդ նախագահի կառավարման տարիների մասին: Սակայն Ռոբերդ Քոչարեանը, կամ նրանք, ում օգնութեամբ նա փորձում է իր առաւելութիւնները դրսեւորել Տէր-Պետրոսեանի համեմատ, կամ իր համեմատ դրսեւորել Տէր-Պետրոսեանի թերութիւնները, այդ գործում յաջողելու համար երեւի թէ պէտք է որոնեն աւելի տրամաբան ու լաւ փաստարկներ: Եթէ քննադատուում է Տէր-Պետրոսեանի կառավարումը, ապա պէտք է այդ քննադատութիւնը լինի փաստարկուած, հիմնուելով բնակչութեան գիտակցական, ոչ թէ ենթագիտակցական, բնազդային մղումների վրայ:

ՅԱԿՈՒ ԲԱՆԱԼԵԱՆ
«ԼՐԱԳԻՐ»

ՄՏՈՐՈՒՄՆԵՐ ՂՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 26-Ի ՐԱՆՐԱՐԱԽԱՔԻՑ ՅԵՏՈՅ

1988 թ. ազգային ազատագրական զարթոնքից յետոյ միշտ հանրահաւաքի մասնակից եմ: Գուցէ նրանից է, որ ինձ համար ուրիշի վիշտ, ուրիշի ցաւ ասածը չկայ, աշխատում եմ հնարաւորինս նպաստել դիմացինիս բարօրութեանը, լաւ տրամադրութեան ստեղծելուն, վատահ, որ իւրաքանչիւրի արածը դիմացինին վերադառնում է բունեւրանգի նման (երանի չարագործներն էլ դա գիտակցէին):

Բազում մարդաշատ յաջողուած միտինգների եմ մասնակցել, բայց վերջինը ուրիշ էր, այն Հայաստանի հանրահաւաքային շարժման գլուխգործոցներից էր: Ես չեմ յիշում, որ երբեքիցէ այդ աստիճան հոգեկան բաւարարութեամբ լինում էրի՞չ անգամ ստացած լինէի:

Պետութիւնը մեծ ընտանիք է: Սկզբից երբ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը սկսեց ելույթ տալու թիւն էր, որ ընտանիքի հոգատար հայրը 10 տարի առաջ բնական, թէ՛ անբնական, կամաւոր, թէ՛ պարտադրուած հեռացել էր ու այդ օրը վերադարձել եւ զաւակներին ներկայացնում էր ինչպիսի վիճակում էր, ինչ փոփոխութիւնների ու ձեւախեղումների է ենթարկուել իր ստեղծած ու թողած բարոյական ընտանիքը: Ասաց ու յայտնեց պատրաստակամութիւն ընտանիքի հոգաւ հոգալու ու անտէրութիւնից առաջացած վէրքերը բուժելու: Հենց այդ պատրաստակամութիւնն էր, որ մի քանի տասնեակ հազարաւոր մասնակիցներ, այդ թիւն էս ու իմ ընտանիքի անդամները հոգեկան բաւարարութեամբ

թիւն գգացինք:

Հայաստան աշխարհը վարակուել է մի ծանր հիւանդութեամբ, որը քաշում է երկիրը դէպի վաղ միջնադար, տեղ-տեղ անգամ ատրկատիրական հասարակարգ: Եւ ահա յայտնուում է փորձառու, գիտակ քաղաքական վիրաբույժ՝ ի դէմս Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի, իր երկու գիտակ ասիստենտների (Ս. Դեմիրճեան, Ա. Զ. Սարգսեան) եւ բազում խելացի «ասպիրանտներ» ի դէմս «Այլընտրանքի» ակտիւիստների եւ ուրիշ առողջ ուժերի:

Նրանք կ'առաջարկեն երկրի ապաքինման դեղատոմսը, մնում է իւրաքանչիւր հայ, լինի տեղացի, թէ պիւլուքից, Հայաստանի իւրաքանչիւր քաղաքացի՝ անկախ ազգութիւնից աջակից լինեն, եւ այդ դէպքում համոզուած եմ իմ սերնդակիցները (1941-1945 թթ. Հայրենական պատերազմից յետոյ ծնուած) կը հասցնեն Հայաստանը տեսնել զարգացող, ժողովրդավար երկրների ուղի վրայ:

Տա՛ Մատուած:

Սարսափում եմ հակառակ մտքից, որ մեր քաղաքական վիրաբույժների ձախողում լինի (հնարաւոր է ժողովրդի չաջակցելու դէպքում): Այդ դէպքում, ի դժբախտութիւն մեզ, երեւի աշխարհի քարտէզից Հայաստանը որպէս պետական միւտուր կը ջնջուի եւ նրա բեկորները աշխարհի տարբեր ծագերում կ'աշխատեն մարդկանց համոզելու, որ իրենք քաղաքակրթութեան հիմնադիր ազգութիւններից մէկի ներկայացուցիչն են, եւ իրենց պապերը սեփական ձեռքերով են իրենց պետութիւնը կործանել: Աստուած ո՛չ արասցէ:

Հայաստանի վաղուայ օրով մտահոգ մանկավարժ՝
Խ. ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ
«ՁՈՐՐՈՐԴ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ»

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈՒԿՐԱՏ ԶՆՁԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի
ԽՄԲԱԳԻՐ՝
ՏՕԲԹ. ԱՐՇԱԿ ԳԱՆՆԵԱՆ
ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄ
ԳԱՐԻԷԼ ՍՈԼՈՅԵԱՆ
ՍԱՐԱԿ ԹՈՒԹԵԱՆ
ՎԱԶԳԵՆ ԽՈՏԱՆԵԱՆ
ՅԱՐՈՒԹ ՏԵՐ ԳՄԻԹԵԱՆ
Ֆեռ. (626) 797-7680
Ֆաքս. (626) 797- 6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
http://www.massisweekly.com

MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social
Democratic Hunchakian Party of
Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August
ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, Canada \$60 (Second
Class), \$75.00 (Air Mail)
Overseas \$85.00 (2nd Class Mail),
\$125.00 (Air Mail).
All payments must be made in
US funds & Drawn on US banks.
Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104

«ՏԱՐԵԳԻՐ»

Ա.Դ.Հ.Կ. 120-ԱՄԵԱԿ

ՓԱՌԱՇՈՒՔ ԶԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՄԲ ՍԸ ՏՕՆՈՒԵՑԱԲ Ա.Դ. ԶՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ 120-ԱՄԵԱԿԸ

Շարունակուած էջ 1-էն

խօսքին մէջ:

Անդրադառնալով Հայկական Դատի ճանաչման աշխատանքներուն Ընկ. Սարգսեան ըսաւ «Հայաստանի անկախացումէն 16 տարիներ անց, հայ դատի հետապնդման գործընթացին մէջ մենք պարտաւոր ենք հաշուի առնել Անկախ Հայաստանի եւ անկախութեան ձգտող Հերոսական Արցախի գոյգիրականութիւնները: Առ այդ՝ ապագային առնուելիք բոլոր քայլերը պէտք է ըլլան համադրուած եւ համակարգուած հայրենիքի եւ սփիւռքի միջեւ, միշտ առաջնահերթ դասելով Հայաստանի եւ Արցախի պետական շահերը»: (Ելոյթը տեսնել առանձին):

Արեւմտեան Ամերիկայի Վարիչ Մարմնի ատենապետ՝ Գաբրիէլ Մոլոյեան ներկաներուն ծանօթացուց օրուան հիւր բանախօս Հայաստանի Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան ատենապետհուհի՝ Լիւտմիլա Սարգսեանը: Ան այս պաշտօնը ձեռնհասօրէն կը վարէ 2004 թուականէն ի

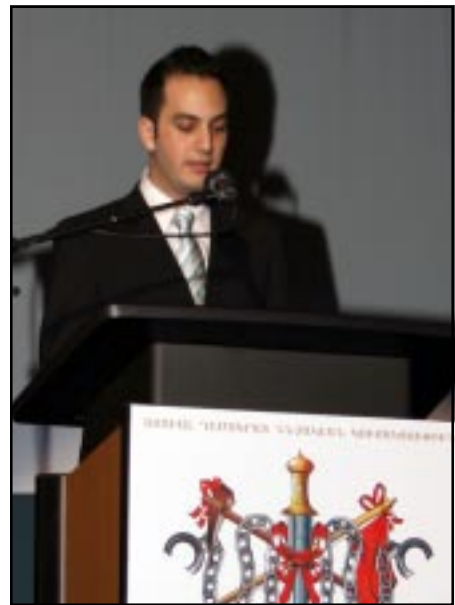
Հանդիսավար՝ Տօֆ. Ռուբէն Եաղագեան

եան գաղափարախօսութիւնը Հայ ժողովրդին տուաւ գոյատեւման եւ մաքառման բարոյական իրաւունք:

Հայաստանի անցնող տարիներու իրադարձութիւններուն անդրադառնալով Ընկերուհի Սարգսեան յատկապէս ըսաւ, «Պատերազմին գոլգոհեա երկիրը արագ տեմպերով ընթանում էր ժողովրդավարական ու դեմոկրատական ուղիով: Միջազգային ատենաներում Հայաստանը չճանաչուեց որպէս ազրեսոր Արցախեան պատերազմը յաղթանակելու համար: Դա մեր դիւանագիտութեան յաղթանակն էր: Ի տարբերութիւն անդրկովկասեան հարեւան հանրապետութիւնների, մեր երկիրը համարուած էր դեմոկրատական գործընթացի կղզի՝ տարածաշրջանում: Բայց մի շարք քաղաքական գործիչներ ինչ որ հոսանքների անհեռատես ու եսասիրական նկրտումների հետեւանքով առաջին նախագահը ստիպուած եղաւ հրաժարական տալ, դա պատահեց 1998թ: Դրանից յետոյ կազմաւորուեց Կարէն Դեմիրճեան եւ Վազգէն Սարգսեան միասնութիւնը, նոր յոյս եւ հաւատ ներշնչելով ժողովրդին... Բայց աւաղ 1999թ Հոկտեմբերի 27-ին գլխատուեց հայոց աւագանին: Դա մի ոճրագործութիւն էր, որի նմանը չէր տեսել աշխարհի ոչ մի խորհրդարան»:

Յառաջիկայ նախագահական ընտրութիւններու մասին խօսելով ու ներկայացնելով Կուսակցութեան դիրքորոշումը Լիւտմիլա Սարգսեան յայտարարեց, «Հայաս-

տանի ՍԴ Հնչակեան Կուսակցութիւնը վերլուծելով անցած տարիների քաղաքական բացթողումներն ու դրանց հետեւանքները, եկաւ մի եզրակացութեան, որ այսօր ընդդիմադիր դաշտում չկայ մի լիդեր, որը կարող է առաջնորդել ժողովրդին: Այդպիսի պատասխանատուութիւն կարող էր կրել միմիայն գիտակից, բացառիկ շնորհներով օժտուած, հեռատես քաղաքական գործիչ: Բազում քննարկումներից յետոյ մենք եկանք այն եզրակացութեան, որ Հայաստանի ու Արցախի բնականոն զարգացման միակ երաշխաւորը կարող է լինել Հայաստանի առաջին նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը: Մեր հայեացքներն ու մտքերը կիսելով Կենտրոնի ընկերների հետ որոշեցինք պաշտպանել առաջին նախագահի թեկնածութիւնը գալիք ընտրութիւն-

«Կայծ» Երիտասարդական Միութեան անդամ Խաչիկ Գարսեւանեան

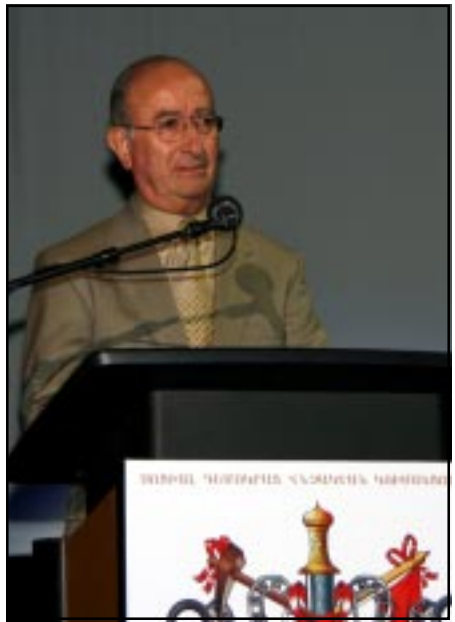
ներին եւ այդ մասին մենք առաջինը բարձրաձայնեցինք ընդդիմադիր դաշտում: Այսօր ովքեր որ կասկածում էին առաջին նախագահի մեծ քաղաքականութիւն վերադարձին, Սեպտեմբերի 21-ի եւ Հոկտեմբերի 26-ի միտինգներում իր ելոյթներից յետոյ, լիովին համոզուեցին դրանում»:

(Ելոյթը տեսնել առանձին):
Հանդիսականներուն իր խօսքը ուղղեց նաեւ Ս.Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան ատենապետ՝ Ընկ. Սեդրակ Աճէմեան: Ան հարիւր քան ամեայ կազմակերպութեան անցած ուղիին մասին խօսելով

ըսաւ, «Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութիւնը 120 տարեկան երիտասարդ, աշխոյժ, գիտակից եւ գաղափարաւոր էր եւ քաղաքական յստակ ծրագիրով օժտուած կուսակցութիւն մըն է, որ իր պատմութեան ողջ ընթացքին գտնուած է Հայ ժողովուրդի ծառայութեան մէջ, միշտ եղած է Հայութեան յաւիտենական հայրենիք՝ Հայաստանի պաշտպան եւ հետապնդած է անոր ապահովութիւնն ու անվտանգութիւնը եւ կը պայքարի անկախ, ժողովրդավար եւ ընկերային արդարութեան հետամուտ պետականութեան մը ստեղծման»: Ապա, Ընկ. Աճէմեան ներկայացուց Կուսակցութեան յստակ կեցուածքը, ներկայիս հայութիւնը յուզող հիմնական հարցերուն շուրջ: (Ելոյթը տեսնել յաջորդ էջերուն վրայ):

Հանդիսութեան երկրորդ բաժնին մէջ գործադրուեցաւ սօնական ճոխ համերգ: Ինքնատիպ ներկայացում մըն էր պատրաստուած Յարութ Տէր Դաւիթեանի կողմէ, պատմագեղարուեստական, երգ ու ասմունքի եւ կուսակցութեան ղեկավար դէմքերու, հերոս քաջամարտիկներու եւ պատմական կարեւոր դրուագներէն սահիկներու տեսա-լսողական բարձրորակ համադրումը: Արդարեւ գեղեցիորէն իրարու ազուցուած այս ներդաշնակ կատարումին իրենց մասնակցութիւնը բերին Հայկական ժողովրդային գործիքներու համոյթը, ղեկավարութեամբ Միքայէլ Աւետիսեանի, Վարդան եւ Սիրանոյշ Գէորգեանի պարի անսամպլը, ինչպէս նաեւ սիրուած երգիչներ Ատիս Հարմանտեան, Գագիկ Պատալեան եւ յատկապէս Լոնտոնէն ժամանած Սամուէլ Վարդանեան: Օրուան յայտնութիւններէն մին էր նաեւ մասնաւորաբար այս ձեռնարկին համար Լիբանանէն եկած տաղանդաշատ ասմունքող եւ տեղուոյն Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան ատենապետուհի Անի Եփրեմեան:

Փառաշուք տօնակատարութիւնն իր լրումին հասաւ մասնակից արուեստագէտներու եւ նուագախումբի ու ներկաներու «Հեռաւոր Երկիր» երգի կատարումով:

Ա.Դ.Հ.Կ. Վարիչ Մարմնի ատենապետ՝ Գաբրիէլ Մոլոյեան

վեր: Իր օրով հիմնուած է Հայաստանի Սարգիս Տիրուհի Երիտասարդական Միութիւնն ու Ա.Դ.Հ.Կ. Կանանց Միութիւնը:

Իր ելոյթին մէջ Լիւտմիլա Սարգսեան ակնարկ մը նետեց Հնչակեան Կուսակցութեան ծնունդին, գայն նկատելով պահի անհրաժեշտութիւն: Ան նկատեց որ, Հնչակ-

Advertisement for Atlantis Restaurant and Night Club. Features a belly dancer, a hookah, and promotional text: 'ATLANTIS RESTAURANT AND NIGHT CLUB. FRIDAY NIGHTS AT ATLANTIS ARABIAN NIGHTS. ENJOY A NIGHT OF MIDDLE EASTERN MUSIC, DANCING AND ENTERTAINMENT EVERY FRIDAY NIGHT AT ATLANTIS. 626.449.4599. 162 N. SIERRA MADRE BLVD. PASADENA, CA 91107.'

Ս.Գ.Շ.Կ. 120-ԱՄԵԱԿ

ԸՆԿ. ԸԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ՍԱՐԱՑԵԱՆԻ ԵԼՈՅԹԸ

Յարգելի ներկաներ,
Դիւրին չեղաւ Հնչակեան կուսակցութեան 120-ամեայ կտրած փառապանծ ճանապարհը: Չեղաւ, որովհետեւ ան իր ստեղծման առաջին իսկ օրէն մտաւ անհաւասար, բայց միեւնոյն ատեն քաջարի ու անզիջող պայքարի մէջ՝ ընդդէմ բռնատիրութեան, հարստահարութեան, մարդկային տարրական իրաւունքներու ոտնակոխման ու դասակարգային անարդարութեան: Ու այդ սուրբ պայքարի ընթացքին, Հնչակեան կուսակցութիւնը գոհաբերութեան սեղանին մատուցեց իր ամենահանճարեղ ու ամենախիզախ մարտիկները՝ ի դէմս՝ Ժիրայրի, Փարամպի, Վանիկի, Տօքթ. Պէնէի, Արամ Աւերբախեանի եւ շատ ուրիշներու:

ամէն զնով կը փորձեն արգելք հանդիսանալ պատմական այս անառարկելի փաստի ընդունման, մանաւանդ Ամբրիկայի Միացեալ Նահանգներու մէջ: Այս առթիւ՝ խստիւ կը դատապարտենք ձորձ Պուշի խոտտուծադրութեան վարչակարգը, որ տեղի տալով թրջական ճնշումներուն, կրկին զոհեց մարդկային արդարութիւնը, յանուն քաղաքական շահերու, կասեցնելով 106 բանաձեւի ընդունումը: Այս երեւոյթը սակայն նորութիւն մը չէ մեզ համար, ընդհակառակը, դեռ 1887-ին, «Հնչակ»ի առաջին խմբագրականին մէջ կը կարդանք հետեւեալ տողերը «Թիւրքահայերի անկախութեան իրագործումը լոկ դրսից չի կարող լինել՝ այլ միայն ներսից է նա կարող յաջողութիւն ունենալ: Ճիշտ է կարող են առաջանալ քաղաքական այնպիսի իրավիճակներ - երբ եւրոպական այս կամ այն տէրութեան համար նոյն ժամանակին շահաւէտ կը լինի բարձրացնել հայկական հարցը եւ նրա իրագործումն պահանջել, սակայն այդպիսի առիթները մեզի աւելի կը հասկացնեն, որ պէտք է կանխապէս պատրաստ լինէինք դրանցից օգտուելու համար»: 120 տարի առաջ գրուած այս տողերը չեն կորսնցուցած իրենց այժմէականութիւնը:

Այո՛, մեր յաջողութեան բանալին մեր միասնականութիւնը եւ ներսէն, մեր ուժերուն վստահիլն ու պատրաստ ըլլալն է: Ինչպէս կը տեսնենք, եթէ ժամանակին հայկական հարցն էր դարձած մեծ տէրութիւններու ձեռքին գէնքը՝ Օսմանեան կայսրութեան հետ հաշիւներ մաքրելու համար, ապա այսօր ան փոխարինուած է Յեղասպանութեան ճանաչման հարցով: Աւելին, այսօր կան բոլոր նախանշանները, որ Թուրքիոյ կողմէ Յեղասպանութեան ընդունումով միջազգային ընտանիքը ինքզինք բաւարարուած պիտի զգայ, եւ այդպիսով հայ դատի օրակարգը իրենց համար սպառած պիտի ըլլայ: Դժբախտաբար՝ Յեղասպանութեան ճանաչման պայքարը մեզմէ խլած է հսկայական նիւթական եւ բարոյական պաշարներ, երկրորդական կարգի մղելով հատուցման եւ վերականգնման պահանջները:

Այսօր, աւելի քան երբեք, անհրաժեշտութիւնը կայ, լուրջ նախապատրաստական աշխատանքներու, որպէսզի երբ պատրաստ ըլլանք ներկայացնելու մեր պահանջները իրականացնելու եւ գիտականօրէն հաստատուն հիմքերու վրայ դրուած բանաձեւումով: Այսպիսի մեծածաւալ աշխատանքը չի կրնար իրականա-

ԸՆԿ. ՍԵՂՐԱԿ ԱՃԵՄԵԱՆԻ ԵԼՈՅԹԸ

Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութիւնը 120 տարեկան երիտասարդ, աշխույժ, գիտակից եւ գաղափարաւորութեամբ եւ քաղաքական յստակ ծրագիրով օժտուած կուսակցութիւն մըն է, որ իր պատմութեան ողջ ընթացքին գտնուած է Հայ ժողովուրդի ծառայութեան մէջ, միշտ եղած է Հայութեան յաւիտենական հայրենիք՝ Հայաստանի պաշտպան եւ հետապնդած է անոր ապահովութիւնն ու անվտանգութիւնը եւ կը պայքարի անկախ, ժողովրդավար եւ ընկերային արդարութեան հետամուտ պետականութեան մը ստեղծման:

Հնչակեան կուսակցութիւնը եղած ու կը մնայ ինքնուրոյն քաղաքականութեան հետեւող, անկախ կազմակերպութիւն մը, եւ կ'անսայ միայն ու միայն իր քաղաքական մտածողութեան եւ Հայ ժողովուրդի ընդհանրական շահերուն:

Հետապնդելով հանդերձ իր ինքնուրոյն քաղաքականութիւնը, մեր կուսակցութիւնը հետեւողական կերպով ձգտած է համագործակցութեան եւ հայ ժողովուրդի բոլոր հոսանքներուն հետ երկխօսութեան՝ ազգային հիմնական հարցերու շուրջ:

Կ'ուզենք, այս հանդիսաւոր պահուն, այս բեմէն յայտարարել, Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութեան պաշտօնական դիրքորոշումները, ներկայիս մեր ազգը յուզող այժմէական եւ կարեւորագոյն հարցերուն շուրջ:

1. Այս հանգրուանին Հնչակեան կուսակցութեան հիմնական նպատակը կը հանդիսանայ Հայաստանի մէջ ժողովրդավարութեան վերահաստատումը: Մենք ատոր մէջ, միայն, կը տեսնենք մեր հայրենիքի հետագայ զարգացումը, բարգաւաճումը, անկախութեան պահպանումը, ապահովութիւնը եւ ժողովուրդի կենսամակարդակի բարձրացումն ու իր երկրին կառուած մնալու գրաւականը:

2. Մենք կը պահանջենք, որ յառաջիկայ նախագահական ընտրութիւնները տեղի ունենան ազատ, արդար, թափանցիկ պայմաններու մէջ, բոլոր թեկնածուներուն ընձեռելով ընտրական քարոզչութեան հաւասար միջոցներ: Մենք կ'ըլլանք առաջինը, շնորհաւորելու նման պայմաններու տակ ընտրուած անձը, ով որ ալ հանդիսանայ ան եւ պատրաստ ենք համագործակցելու անոր հետ:

4. Կեդրոնական վարչութիւնը կ'ողջունէ Հայաստանի Հնչակեանութեան որոշումը՝ պաշտպանելու եւ սատարելու առաջին նախագահ Լեւոն Տէր Պետրոսեանի թեկնածութեան, հիմնուելով անոր անցեալի փորձառութեան եւ ապագայի նկատմամբ ունեցած յստակ պատկերացումներուն:

5. Հաւատարիմ մնալով իր ընկերային դաւանանքին, Հնչակ-

եան կուսակցութիւնը պիտի շարունակէ պաշտպանել ժողովրդային խաւերու իրաւունքները եւ պիտի չվարանի ընդդիմանալու յառաջիկայ որեւէ իշխանութեան, որ պիտի շարունակէ ներկայ վարչակարգի վարած ընկերային, տնտեսական եւ քաղաքային աղետաբեր քաղաքականութիւնը:

6. Ղարաբաղի հարցով մենք կողմնակից ենք ինդիքի խաղաղ կարգաւորման եւ փոխզիջումային լուծումներու, որոնք կ'երաշխաւորեն Արցախի ժողովուրդի անկախութիւնը: Կը մերժենք որեւէ սակարկութիւն այս ուղղութեամբ: Կը պահանջենք նաեւ, Լեւոնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան իշխանութիւններու մասնակցութիւնը բանակցային բոլոր գործընթացներուն:

7. Հայկական Յեղասպանութեան ճանաչումը կը նկատենք մեր ազգի անժամանցելի իրաւունքը: Այս ուղղութեամբ արձանագրուած ամէն մի յաջողութիւն կը պարտինք հայութեան բոլոր զաւակներու երկարաշունչ, հաւաքական եւ հետեւողական աշխատանքին եւ կարելի չէ վերագրել որեւէ կազմակերպութեան եւ կամ կուսակցութեան: Այս առթիւ կոչ կ'ուղղենք ազգի բաղկացուցիչ բոլոր տարրերուն, միասնաբար մշակելու պահանջատիրութեան եւ հատուցումի շուրջ միատեսակ եւ յստակ ծրագիր ու քաղաքականութիւն:

8. - Հաւատացած ենք ու կը շարունակենք հաւատալ որ Հայաստանեայց եկեղեցին վեր մնայ քաղաքական հակամարտութիւններէ, կատարէ իր կրօնական եւ ազգային առաքելութիւնը, որպէս մէկ եկեղեցի՝ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինի հովանիին տակ:

Վերջապէս, կու գանք վերահաստատելու որ Հնչակեան կուսակցութիւնը 120-ամեայ իր փորձով հարուստ, պատրաստ է համագործակցելու ազգային մեր միւս կուսակցութիւններուն հետ, հետապնդելու հայ ժողովուրդի ընդհանրական շահերը, որպէսզի ապրի մեր ազգը, հասնի իր նպատակներուն ու գոյատեւէ մեր Հայրենիքը՝ Հայաստանը:

Փա՛ռք Ս.Դ.Շ.Կ. 120-ամեակին Կեցցէ Հայ ժողովուրդը:

նալ առանց հայրենիք-պիւրք համագործակցութեան եւ դերերու յստակ բնորոշման:

Հայաստանի անկախացումէն 16 տարիներ անց, հայ դատի հետապնդման գործընթացին մէջ մենք պարտաւոր ենք հաշուի առնել Անկախ Հայաստանի եւ անկախութեան ձգտող Հերոսական Արցախի գոյգ իրականութիւնները: Առ այդ՝ ապագային առնուելիք

բոլոր քայլերը պէտք է ըլլան համադրուած եւ համակարգուած հայրենիքի եւ պիւրքի միջեւ, միշտ առաջնահերթ դասելով Հայաստանի եւ Արցախի պետական շահերը:

Մեր խոր համոզմամբ՝ պիւրքի եւ ինչու չէ նաեւ Արցախի գոյատեւման միակ երաշխիքը՝ հօր, բարգաւաճ ու ժողովրդավար Հայաստանն է:

Ս.Դ.Շ.Կ. 120-ԱՄԵԱԿ

ՓԱՌԱՇՈՒՔ ԶԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՄԲ ՄԸ ՏՕՆՈՒԵՑԱԲ Ս.Դ. ԶՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ 120-ԱՄԵԱԿԸ

Քայլերգներ՝ Լենա Մամուկեան եւ Սամուէլ Վարդանեան

Երգ՝ Ատիս Հարմանտեան

Ասմունք Անի եփրեմեան

Վարդան եւ Սիրանոյշ Գէորգեանի պարի անսամպլը

Երգիչ Սամուէլ Վարդանեան

Երգիչ Գագիկ Պատալեան

Խայկական ժողովրդային գործիքներու համույթը, ղեկավարութեամբ Միքայէլ Աւետիսեանի

Ատիս Հարմանտեան, Գագիկ Պատալեան եւ Սամուէլ Վարդանեան

**ՄԵԾԱՐԱՆՔԻ ՓԱՌԱՅԵՂ ՏՕՆԱԽՄԲՈՒԹԵԱՐ
ԵՆՈՎՔ ՊԱԼԻԿԵԱՆ ԱՐԺԱՆԱՑԱԲ
Ս. ՍԱՐԱԿ-Ս. ՄԵՍՐՈՊ ԵՒ Յ.Բ.Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ՊՕՂՈՍ ՆՈՒՊԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՆԵՐՈՒ**

ՍԱՄՈՒՋԼ ԻԼԱՆՃԵԱՆ

Շաբաթ, 13 Հոկտեմբեր 2007ին, Հայկական Բարեգործական Ընդհ. Միութեան Հարաւային Գալիֆորնիոյ Շրջանային Յանձնաժողովի 4րդ տարեկան դրամահաւաք-ճաշկերոյթը տեղի ունեցաւ Փասատինայի Huntington Ritz Carlton Պանդոկի գեղազարդուած «Viennese Balroom»-ին մէջ:

Սրահի մուտքին ազնուաշուք տիկիները եւ հեզահամբոյր օրինորդներ հիւրերը կ'առաջնորդէին թեռաս հիւրընկալելու եւ ըմբոշիւնելու մատուցուող հայաբոյր եր-

զին ու երաժշտութեան ջերմ մթնոլորտին:

Հանդիսութիւն-ճաշկերոյթը կը վայելէր հովանաւորութիւնը Հ.Բ.Ը. Միութեան նախագահ Պերճ Սեդրակեանի որ պատշաճօրէն պատրաստուած յայտագիր գրքոյկին մէջ ան իր ողջոյնի անկեղծ ու ջերմ խօսքով, հպարտութեամբ կու գայ յայտարարելու որ Պրն. Ենովք Պալիկեան առաջինն է որ կը ստանայ՝ օրերս հաստատուած Հ.Բ.Ը. Միութեան «Պօղոս Նուպար» մետալը իր բացառիկ եւ անսակարկ ծառայութիւններուն ու նուիրումին՝ Հ.Բ.Ը. Միութեան եւ Հայ ժողովուրդին:

Պրն. Նազար Նազարեան, ազգային բարերար եւ Հ.Բ.Ը. Միութեան խնամակալներու խորհուրդի անդամ իր սրտի ջերմ խօսքերով դրուատելէ ետք օրուան մեծարեալը՝ կը գրէ. «Այս մեծարանքը կը ցոլացնէ ձեր տանամեակնե-

րու վաստակին արժանի գնահատանքը: Դուք մաս կազմեցիք եւ կարեւոր բաժին ստանձնեցիք այն նուիրեալներու հոյլին, որոնք միջին արեւելքի գաղթօճախներէն դէպի Գալիֆորնիա տեղափոխուածի ճակատագրական շրջանին, որպէս Հ.Բ.Ը.Մ.ի պատասխանատու ղեկավարներ, խանդավառութեամբ, հաւատքով, վճռակամութեամբ եւ շինարար ներդրումով առաջնորդեցին սփիւռքահայ ամենէն հայահոծ գաղութը»:

Իրենց բարձր ներկայութեամբ սոյն երեկոն կը պատուէին թեմիս բարեջան առաջնորդ Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեան, Փասատինայի Սբ. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ հովիւտ Տ. Պարէտ Մ. Վրդ. Երէցեան, օրուան պատգամբեր Գալիֆորնիոյ Պատուակալ State Senator Joe Simitian, Assembly Member Paul Krikorian, Հ.Բ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Տէր եւ Տիկ. Սինան Սինանեան: Հայաստանի Պատուարժան աւագ հիւպատոս Տիար Արմէն Լիլոյեան: Տէր եւ Տիկ. Ալպեր եւ Թովէ Պոյաճեան եւ բարերարներ ու բարեկամներ:

Տիար Թորոս Եթէնէկեան ճարտարօրէն ներկայացնել ետք յանձնախոստողին 4 տարիներուն կատարած իրագործումները բեմ հրաւիրեց Յանձնաժողովի ազնուաշուք Տիկ. Սթելա Մալոյեանը, որ իր բարի գալուստի խօսքերով շնոր-

հակալութիւն յայտնեց ներկաներուն իրենց նիւթաբարոյական քա-

Շարք էջ 23

**ՇՆՈՐՀԱԻՈՐԱՆՔ ՎԱՍՏԱԿԱՇԱՏ ՊԱՏՄԱԲԱՆ
ՓՐՈՖ. ՌԻՀԸՐՐ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆԻՆ
(ԾՆՆԴԵԱՆ 75-ԱՄԵԱԿԻ ԱՌԻԹՈՎ)**

ՓՐՈՖ. ԱԻԵՏԻՍ ՓԱՓԱՋԵԱՆ

Լրացաւ Քալիֆորնիայի համալսարանի Լոս Անճելոսի մասնաճիւղի հայ ժողովրդի արդի պատմութեան ամպիոնի վարիչ՝ բազմավաստակ գիտնական, դասախօս Փրոֆ. Ռիչըրտ Գ. Յովհաննիսեանի ծննդեան 75-ամեակը:

Ռիչըրտ Յովհաննիսեանը ծնուել է ԱՄՆ-ում Քալիֆորնիայի նահանգում 1932 թ. Նոյեմբերի 9-ին Պատմական Հայաստանից բռնի տեղահանուած բնիկ խարբերդցի նահապետական հայ ընտանիքում:

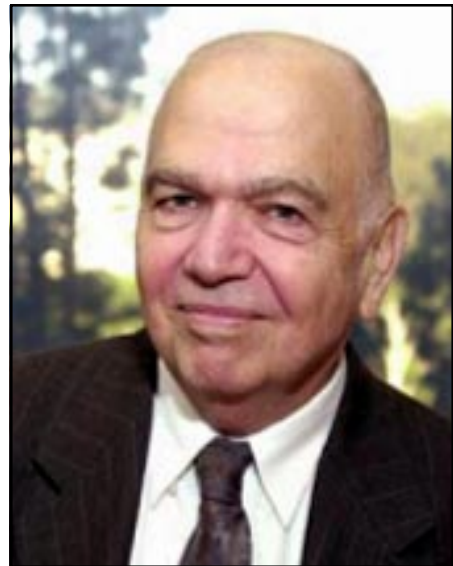
Դեռեւս ուսանողական տարիներից սկսած նա բուռն ձգտում է ունեցել խորացնելու իր գիտելիքները հայոց լեզուի եւ պատմութեան բնագաւառում: Այնուհետեւ (1965 թ.) իր գիտական աւարտաճառը պաշտպանելուց յետոյ, Փրոֆ. Ռիչըրտ Յովհաննիսեանը իր բազմամեայ դասախօսական աշխատանքին գուզընթաց գրադուել է նաեւ պատմագիտական ուսումնասիրութիւններով: Նրա երկար տարիներ ընդուն աշխատանքի արդիւնքն է հայ ժողովրդի նորագոյն շրջանի պատմութեան խորը ուսումնասիրութիւնը: Պատմագիտական բարձր մակարդակով նա հայ եւ օտար ընթերցողին է ներկայացրել Հայաստանի Հանրապետութեան 1918-1921 թթ. համապարփակ աշխատութիւնը անգլերէն 4 հատորներով 1971-1996 թթ. ժամանակահատուածում:

Այս երկասիրութեան առաջին հայերէն հատորը լոյս տեսաւ 2005 թ. Երեւանում, որը ըստ արժանուոյն բարձր գնահատուեց Հայաստանում եւ թէ Սփիւռքում:

Աշխատութիւնը հիմնուած է բազմաթիւ հայ եւ օտար արխիւային հարուստ փաստաթղթերի, ինչպէս նաեւ տարբեր լեզուներով հրատարակուած հետազոտութիւնների, յուշագրութիւնների եւ պաշտօնական մամուլի վրայ:

Ահա թէ ինչ է գրում Ռիչըրտ Յովհաննիսեանը հայերէն հրատարակուած առաջին հատորի նախաբանում:

«... վտանգ կար, որ Առաջին Հանրապետութեան իսկական պատմութիւնը կը կորչէր կամ անճանաչելիօրէն կաղաւաղուէր: Ուստի ես ստանձնեցի հանրապետութեան պատմութեան եւ անկախ, միացեալ

հայկական պետութեան ստեղծման վեհ նպատակի համար պաշարած նուիրեալ սերնդի արժեւորման առաքելութիւնը: Լինելով բազմաթիւ ու բազմակողմանի, յաճախ հակասական աղբիւրների վրայ՝ այն հրամայական էր նոր մեթոդաբանութեամբ դարձնել անաչառ համապատմութիւն... (էջ X)

Ինչպէս նկատեցինք, Փրոֆ. Ռիչըրտ Յովհաննիսեանի գիտական գործունէութիւնը հիմնականում նուիրուած է Հայաստանի Առաջին Հանրապետութեան պատմութեան ուսումնասիրութեանը: Այնուհանդերձ, 1970 թուականից սկսած գուզահետաքար գրադուել է նաեւ Հայոց Յեղափոխութեան պատմութեան ուսումնասիրութեամբ եւս, պարբերաբար հրատարակելով 5 ստուար հատորներ այդ թեմայի շուրջ: Յայտնի է նաեւ, որ իր նախաձեռնութեամբ Քալիֆորնիայի համալսարանի աշխատակիցները ձայնագրել են Մեծ Եղեռնից մօտ 800 վերապրողների չիշողութիւններն ու վկայութիւնները: Ներկայումս, աշխատանքներ են կատարուում այդ նիւթերը ի մի բերելու եւ անգլերէն թարգմանելու ուղղութեամբ, որպէսզի մասնագէտները կարողանան օգտագործել այդ բոլորը:

Փրոֆ. Ռիչըրտ Յովհաննիսեանը վերապրողների վկայութիւնների եւ փաստավաւերագրական այլ նիւթերի վրայ հիմնուելով տարբեր երկրներում հանդէս է եկել յատուկ դասախօսութիւններ-

Շարք էջ 23

1975-2008
33th
ANNIVERSARY

Life, Health, Group Health
Disability, Long Term Care

NEW YORK LIFE

**ԱՊԱՌՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ
ԱՆՌՐԱԺԵՇՏ Է**

ԵՐԲԵՔ ՈՒՇ ԶԷ ՎԵՐԱՔՆՆԵԼՈՒ
ՁԵՐ ԱՊԱՌՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

**ՊԵՏՐՈՍ ԵՒ ՍԻԱՍԱՆԹՕ
ՄԱՐՈՆԵԱՆ**

818 500-9585 ABA INSURANCE SERVICES 805 E. Broadway . Glendale, CA 91205
E-mail: BMaronian@AOL.com ONE EIGHT HUNDRED FOUR "HAI-TAD"

ՇԵՐՈՍԱՄԱՐՏ

ԸԱՃՆՈՅ ՇԵՐՈՍԱՄԱՐՏԻ 87-ՐԴ ՏԱՐԵՂԱՐԶ

ՅԱԿ.

Որքան կ'անցնին տարիները՝ հայր այնքան աւելի կառչած կը մնայ իր արմատներուն, իր հայրենիքին եւ իր պահանջատիրութեան: Վկայ իր գանգուածային ներկայութիւնն ու հետաքրքրութիւնը Հայոց Յեղասպանութեան եւ Հայաստանին

յայտնեց թէ «հաճընցին դրսեւորեց մարմաջը՝ կառչած մնալու մայրենի հողին, անսակարկ սէրն ու հաւատքը հանդէպ հայրենիքին, վճռականութիւնը վերատիրանալու անոր, եւ կամքի գորութիւնը վերակերտելու իր արծուբոցնը»: Մակայն, «1920 Հոկտեմբեր 15-ին անոնք ինկան պատնէշի վրայ... Իրենց արիւնով

Հոգ. Տ. Պարէտ Ծ. Վրդ. Երէցեան կը կատարէ ձիտապուր-մատաղի օրհնութիւնը

վերաբերող բոլոր ձեռնարկներուն: Վկայ՝ հայկական կազմակերպութիւններու միացեալ աշխատանքով ձեռք բերուած դիւանագիտական յաջողութիւնները՝ թէ Միացեալ Նահանգներու եւ թէ միջազգային քաղաքական կեանքին մէջ:

Այդ օրը, Հոկտեմբերի 21-ին, արտակարգ եռուգեռ կը տիրէր Փասատինայի նորակառուց Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ շրջապատին մէջ: Եկեղեցին լեցուն էր հաւատացեալներով: Սուրբ Պատարագի հոգեպարար արարողութեան ընթացքին, օրուան պատարագիչը՝ եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ Հոգ. Տ. Պարէտ Ծ. Վրդ. Երէցեան, տուաւ համապարփակ բովանդակութեամբ աւուր պատշաճի քարոզ մը նուիրուած Հաճնոյ Հերոսամարտին: Ան տալէ ետք մանրամասնութիւններ Հերոսամարտի պատմութենէն, դրուատեց հայուն անսակարկ հայրենասիրութիւնն ու անձնուրաց նուիրումը իր մայր հողին ու Քրոստինէական հաւատքին: Յաւարտ Սուրբ Պատարագի կատարուեցաւ հոգեհանգիստ Հաճնոյ Հերոսամարտի եւ համայն հայութեան հին ու նոր Նահատակներուն համար: Եկեղեցական արարողութիւններէն ետք ներկայ հաւատացեալները միաբերան երգեցին «Կիլիկիա» երգը:

Ձիտապուր-մատաղի օրհնութենէն ետք, Հ.Բ.Լ.Մ.-ի Փասատինայի Կեդրոնի սրահին մէջ, յոտընկայս երգուեցաւ հաճընցիներու քայլերգը «Օղանաւ Եկաւ»: Իր ելույթին մէջ Յակոբ Կակոսեան նախ ողջունեց, յանուն Հաճնոյ Հայրենակցական Միութեան վարչութեան, հո՞ ներկայութիւնը հայրենակիցներու եւ բարեկամներու, ապա կարդաց բովանդակութեամբ սուրհանդակներու գոյժը Հաճնի անկումին, որ մահազգի ձեւով լոյս տեսած էր Ատանայի «Կիլիկիա» Օրաթերթին մէջ, Կիրակի, 24 Հոկտեմբեր, 1920-ին: Այնուհետեւ, նկարագրեց, ամփոփ գիծերու մէջ, այդ շրջանին պատահած յատկանշական դէպքերը եւ ակնարկելով հաճընցիներու վերադարձին, արհամարհելով արհաւիրքը սպանդի եւ տեղահանութեան,

շարունակեց եւ միաձուլուեցան մայրենի հողին... Հողը պարարտացաւ, արմատներ նետեց ու տարածուեցաւ... Հասաւ Մայր Հայաստան եւ ուր ընծիւղեցաւ ու վերածնաւ ՆՈՐ ՀԱՃՆՆԵՐ 1958-ի Հոկտեմբերին»: Ապա, թելադրեց, նաչելով դէպի յառաջ, գուրգուրալ Նոր Հաճընին, եւ օգտուելով անցեալի փորձառութենէն՝ միանական կուռ շարքերով, հաւատքով եւ փրկութեան յոյսով աստարել Մայր Հայաստանի շինութեան ու բարգաւաճումին:

Օրուան հանդիսավար Յակոբ Կակոսեան բեմ հրաւիրեց՝ հաճընցի երիտասարդ սերունդի ներկայացուցիչներէն՝ Եէյլ Համալսարանի «Law School»-ի շրջանաւարտ, փաստաբան Լարա Գայաթեանը, որպէսզի ներկայացնէ մեր երիտասարդու-

ձիտապուր-մատաղի պատրաստութիւնը

թեան կեցուածքը: Իր ելույթին մէջ ան անդրադարձաւ Ամերիկայի Ներկայացուցիչներու Տան Արտաքին Հարցերու Յանձնախումբի 106-րդ բանաձեւի որդեգրումին: Օրիորդ Գայաթեան յայտնեց թէ Ամերիկայի կողմէ Հայկական Յեղասպանութեան պաշտօնական ճանաչումը կը ձգձգուի պարզապէս չի վնասելու համար Ամերիկայի ռազմավարական շահերուն, եւ ճիշդ ատոր համար ալ ներկայ պայմաններու տակ ժամանակը յարմար չի նկատուի թուրքիան գայրացնելու: Ուստի, ինչ որ ալ ըլլայ ճակատագիրը ներկայ բանաձեւին, «մեզի կը մնայ ըլլալ աւելի դիւանագէտ եւ շրջահայեաց»: Ապա, կոչ ուղղեց մեր զարգացած հայ երիտասարդութեան՝ մուտք գործել ամերիկեան պետական, քաղաքական, տնտեսական, մշակութային, ընկերային, հասարակական թէ տեղական կառուցներէն ներս, եւ տքնաշան աշխատանքով ու ծառայութեամբ դառնալ պետական շրջանակներու հետաքրքրութեան կեդրոնը: Հուսկ եզրակացուց, միայն ու միայն միանական աշխատանքով էր «մեր գաղափարներով եւ գործունէութեամբ աչքի կը գարնենք ոչ թէ իբր սոսկ անհատներ՝ այլ իբր հայ ժողովուրդ» այն ատեն «Ամերիկան եւ աշխարհը անուղղակի կերպով ընդունած կ'ըլլան Հայոց Յեղասպանութիւնը»:

Ոգեկոչումի յայտագրէն ետք տեղի ունեցաւ ձիտապուր-մատաղի բաշխումը՝ օրուան պատշաճ հայկական թովիչ մեղեդիներու հնչիւններուն ներքեւ: Մինչ այդ, օրուան հանդիսավարը շնորհակալութիւն յայտնեց սոյն ձեռնարկի հովանաւորներուն, եւ այն բոլորին, որոնք սիրոյ յօժար մասնակցեցան ձիտապուրի պատրաստութեան յոգնեցուցիչ բայց երախտապարտ աշխատանքին, յատկապէս Շաքէ եւ Համբար Գարայեան ամուլին, որոնք տասնամեակներէ ի վեր կը հանդիսանան միջ ուժն ու կազմակերպողը ձիտապուրի հոգեճաշին: Ապա տպաւորիչ տեղեկութիւններ տուաւ Հաճնոյ Հայրենակցական Միութեան գործունէութեան մասին, թէ Հայաստանի Նոր Հաճըն քաղաքին մէջ որդեգրուած Մեծն Մուրատի անուան դպրոցէն ներս, եւ թէ կրթական բարեփոխական մարզերէն ներս: Խանդավառուած հայրենակիցներ, գնահատելով Վարչութեան տարած շնորհակալ աշխատանքը, կատարեցին նուիրատուութիւններ:

Արդարեւ, ձեռնարկի աւարտին, ներկայ բազմութիւնը վերադարձաւ տուն, Հաճնոյ Հերոսամարտի անմահ նահատակներու անձնուէր հայրենասիրութեան վերանորոգուած ուխտով, ինչպէս նաեւ ազգին ու հայրենիքին անսակարկ ծառայելու վճռականութեամբ:

Join our ASA family on this day for:

- A student panel
- Admissions counselors
- Breakfast & BBQ
- UCLA Professors
- Tour of Campus
- Short Film "A Day in the Life of a Student"

RSVP (818) 205-3108
arine.harapeti@gmail.com

Prospective students, current students, transfer students, parents, family, all are welcome

Sunday, November 11 • 10:00 a.m.
Ackerman 2414

Massis Weekly

Volume 27, No. 40

Saturday, NOVEMBER 10, 2007

120th Anniversary Of The Social Democrat Hunchakian Party Celebrated

GLENDALE, CA - More than thousand people gathered at the Glendale High School Auditorium on November 4 to celebrate the 120th anniversary of the Social Democrat Hunchakian Party and its crucial contribution to the Armenian Cause in the Armenian communities worldwide.

The program featured artistic performances and several speakers including keynote speaker Mrs. Lyudmila Sarkisyan, Chairwoman of the SDHP Armenia, specially invited to the U.S. for this occasion and Mr. Setrag Ajemian, Chairman of the Central Committee of SDHP. Mrs. Sarkisyan conveyed the importance of the Hunchakian ideology of democracy with social and civil rights for the welfare of the Armenian nation. Stressing the importance of a democratic system with social and economic responsibility of the Armenian government, Sarkisyan expressed her dismay with the current unjust system of oligarchy which has abused Armenia's social, civil and economic systems.

Mr. Ajemian conveyed the powerful message of the significance of the organization historically in relation

Keynote speaker Lyudmila Sarkisyan, Chairwoman of SDHP Armenia

to the Armenian people and the Hunchakian party's role in the future of Armenia relating it to the current state of affairs of the Armenian nation. Both articulated the SDHP's stance for the upcoming presidential election for the Republic of Armenia is a crucial step in regaining the civil and economic rights of the Armenian people,

underlying the decision of the SDHP to support the presidential candidacy of former Armenian president Levon Der Bedrosian.

Master of Ceremonies Dr. Rupen Yaghszian reminded the audience of the many struggles the Hunchakian

Continued on page 2

Ter-Petrosian Meets His Former Foreign Minister

YEREVAN -- Armenia's former president Levon Ter-Petrosian met with opposition Heritage party leader Raffi Hovannisian on Thursday in a move that many viewed as an effort to secure the latter's support for his declared presidential run.

Before and after announcing his presidential candidacy during last month's large opposition rally in Yerevan, Ter-Petrosian has held consultations with various opposition leaders to ascertain their attitude towards his participation in the approaching presidential election. The most recent of these consultations was held last week when Ter-Petrosian visited the headquarters of the People's Party of Armenia led by Stepan Demirchian, the son of the assassinated parliament speaker who stood next to Ter-Petrosian during the October 26 rally but has not yet expressly backed the latter's presidential bid.

"There will be official information," Ter-Petrosian assured RFE/RL when asked to present the results of

Continued on page 2

First On Public Land In The UK Armenian Genocide Monument Consecrated In Wales

Screaming Turkish Protesters Fail To Disrupt The Ceremonies

CARDIFF, WALES -- The unveiling and consecration of the Welsh National Monument to the Armenian Genocide went ahead successfully last week despite attempts by screaming Turks to disrupt the Requiem, which was led by Bishop Nathan Hovhannissian and the St Sarkis Church Choir, London. The monument, the first on public land in the UK, was unveiled by Lord Dafydd Elis-Thomas, Presiding Officer of the National Assembly of Wales and His Excellency Dr Vahe Gabrielyan, Ambassador of the Republic of Armenia to the UK. Wreaths were laid in memory of the Armenian and Assyrian victims of the 1915 Genocide.

The event was followed by an afternoon of speeches and Welsh and Armenian music, poetry and dancing. Permission to erect the beautiful Stone Cross monument, a veritable Armenian Khatchkar, was granted by the United Nations Association Wales on land owned by the National Assembly of Wales. The small Welsh-Armenian community, under the leadership of John Torosyan (Wales-Armenia Solidarity chairman), were responsible for all the arrangements to achieve the realisation of this project. The event organising team comprised of members of the ever-growing lobbying coalition initiated by Armenia Solidarity, British-Armenian All-Party Parliamentary Group and Nor Serount Cultural Association.

The Assyrian Bishop, Khoshaba Guorges from the Ancient Churches of the East, also prayed and addressed the meeting. His participation was in recognition by Armenians of the hundreds of thousands of Assyrians also killed in the 1915 Genocide.

Speeches were delivered by His Excellency Ambassador Gabrielyan, as well as Canon Patrick Thomas and Mike Joseph.

Music was provided by the Welsh

Continued on page 2

Prominent Businessman Links 'Recent Tax Raids' With His Opposition Stance

YEREVAN -- Armenia's prominent millionaire businessman and parliament deputy on Monday defied what he called retribution from the state for his pro-opposition political views and said he would remain "next to [ex-president] Levon Ter-Petrosian" with whom he shares "a common ideological ground."

Khachatur Sukiasian, who is also known for his criticism of corrupt practices in Armenia's customs, linked the recent inspections by tax officials of his businesses with his being "the bearer of the ideas conceived by Ter-Petrosian" and a person who is among "the supporters and participants" of the rising opposition movement in support of the ex-president's election bid.

More than 40 representatives of Armenia's State Taxation Body launched inspection of the Bjni Company belonging to the Sukiasian family. Sukiasian says these tax inspections are an excuse to disguise the political persecution that was launched by the state after he was seen next to the ex-president.

Sukiasian accompanied Ter-Petrosian to a police station late last month to negotiate the release of a dozen loyalists who were arrested while urging citizens to take part in an upcoming opposition rally.

"I have chosen this direction realizing that well. I realize well that all hints, all conversations, the whole information that reaches me from different bodies is connected with this pro-

cess. But that will not change anything. I will always be next to him [Ter-Petrosian], because I share the concerns that he raises," Sukiasian told RFE/RL.

"I think this is something that the government doesn't like. But I have my own approaches, because I want what is [good] for the future of my country, for the future of our children," he added.

Sukiasian, who is one of the largest taxpayers in Armenia, says entrepreneurs work in unequal conditions today. He says the government lacks political will to bring them all into "an equal field" of taxation.

According to Sukiasian, through affiliation with the government "a person defends himself and his business and not an idea or a political decision that this system has advanced."

Sukiasian hinted that some overtures once were made to try to "recruit" him, but he declined to disclose any details.

In an interview with RFE/RL, Sukiasian accused authorities of exerting pressure on companies where they don't have a share.

"We are not against inspections, but it should not be done for the purpose of destroying," he said. "But it is impossible to destroy business in our case. Our companies will struggle to the end, up to the European Court, and we will defend our rights."

Representatives of the State Taxation Body refuse to give interviews or provide explanations.

120th Anniversary Of The Social Democrat Hunchakian Party Celebrated

Continued from page 1

party has had to overcome throughout the centuries and the triumphs they have achieved through sacrifice and hard work. He emphasized the long-standing belief system of the Hunchakian party stating the principle of a single, united Armenian people, motherland and church. Dr. Yaghszian emphasized the SDHP's belief in the importance of having a united Armenian Apostolic church, free of political association headed by the See of Etchmiatzin.

"Rest assured that the future is in good hands," said Chris Garsevanian of the Gaidz Youth Organization. He delivered a strong message stating that the new generation of Armenian-Americans will lead the Armenian people to victory by preserving the Armenian culture and ensuring that the Armenian Genocide gains the recognition it rightfully deserves. He added that the progress of the Gaidz and Dkhrouni youth organizations are monumental to the future of the Armenian Cause.

Dr. Hamparsum Sarafian, Vice-

Chairman of the SDHP Western Region Executive Committee, praised the Hunchakian party and its accomplishments throughout the years around the world quoting the first editorial in the "Hunchak" newspaper written in 1887. Assuring the audience the importance of the editorial did not erode over time and still holds true today; that in order for the Armenian people to prosper the struggle must come from within. As that struggle continues the SDHP has been a leading advocate that came about from the people, with the people, for the people.

Adis Harmandian, Gagik Badalian and Samvel Vartanyan elated the audience with patriotic and nationalistic folk songs accompanied by film montages of the history of the SDHP narrated by Harout Der Tavitian. Ani Yepremian recited various poems to astounding applause as the Vartan and Siranush Gevorkian International Dance Academy dazzled the audience with vibrant dance performances reflecting the history of the Armenian people. The celebration ended with a standing ovation and jubilation for the 120th anniversary of the SDHP.

Gaidz Youth Organization Message By Chris Garsevanian

We are gathered here today to celebrate the Social Democrat Hunchakian Party's 120th year anniversary. But what you may not know, is that the Hunchakian party's youth organization will be celebrating their first centennial in a mere 3 years.

This youth organization first started off as a student union created by Arsen Gidour in 1910. This union was established to elevate awareness within the Armenian people of their rights, their rights as citizens and their rights as human beings. They prepared them to rid their people of the tyranny of the Ottoman Empire that for the past 500 years had enslaved the minorities, especially the Armenians. The Armenians who were unfairly taxed, suppressed, oppressed, abused, and humiliated.

This association of Armenian University students across Europe collaborated in starting a newspaper with scientific, literary, and social content. This newspaper was called Gaidz, which the organization later adopted as their name. The Gaidz youth, visited villages and towns in Armenia organizing lectures energizing the youth, playing a significant role in instilling ideals of democracy, freedom, and equality, and that gaidz, that spark, to stand up and defend themselves.

The Gaidz youth organization has come a long way since those strenuous times, but we still face challenges today

in the 21st century. Living in almost every country around the world, the youth of our diaspora faces the threat of assimilation. Which is why our mission has evolved to maintaining and promoting our Armenian identity, history, culture and heritage; fostering a harmonious and productive relationship among Armenian youth; and to spread awareness and tolerance of Armenian and non-Armenian communities by way of encouraging active involvement in community affairs, but the most important task and challenge that was bestowed our generation is being passed the torch as the bearers of the Armenian Cause.

It has become our duty to ensure that we, the Armenian people finally prevail in our seemingly endless struggle for unequivocal recognition of the Armenian Genocide. But we will not accept a mere "unbinding resolution" because that will not even come close to reciprocating what they ripped away from generations of Armenians. We will demand restitution and compensation to pay for physical and emotional pain, grief, and suffering.

Aside from the Armenian cause, you may all rest assured that this new generation of Armenians, my generation, will lead the Armenian people into prosperity for many generations which that follow. We will stand as the new advocates for our motherland and our people. So, don't worry about the future, it is in good hands.

Armenian Genocide Monument Consecrated In Wales

Continued from page 1

choirs Côr Aelwyd Hamdden and Côr Cochion. The Akhtamar Dance group provided Armenian folk dancing, directed by Arsen Zakaryan, and a solo dance performance by Dalila Heath. This was followed by a Duduk performance of "Dleyaman", performed by Karapet Baljian and Ara Petrossian. Finally, Armenian poetry was recited by Teni Nersessian.

At the end of the afternoon the plight of the Armenians of Iraq was highlighted by Isobel Manook. An appeal was made for Iraqi and other interested Armenians to contact Armenia Solidarity (eilian@nant.wanadoo.co.uk) to coordinate lobbying efforts on their behalf.

The Presiding Officer's speech was read by the MC, The director of the Welsh Centre for International Affairs, Stephen Thomas (please see the transcript of the speech below).

Speech By The Presiding Officer Of The National Assembly Of Wales Lord Dafydd Elis-Thomas

It is a great honour to be here today at the invitation of "Wales-Armenia Solidarity" to receive this stone cross, the khatchkar, on behalf of the people of Wales, and to see the cross being consecrated in memory of the Armenians who were killed during one of the worst Genocides ever seen in the world; the genocide of a million and a half of the people of Armenia by the Turkish State in 1915.

It is a great pleasure also to welcome to Wales the Ambassador of Armenia to the UK, Dr Vahe Gabrielyan, as well as Bishop Nathan Hovhannissian, the Primate of the Armenian Apostolic Church in the UK.

It is a reflection of the consuming interest in Wales in the history of Armenia that the finance for this beautiful monument was raised wholly by Welsh Armenians. It is a symbol of the special sympathy of the people of Wales for the people of Armenia that here, in the building raised in order to promote peace throughout the world after the horrors of the First World War, that the cross is placed.

This building is a symbol of the wish and the ambition of Wales to have a voice in international affairs and I am pleased to say that Wales has recognised the right of Armenia to her freedom and

has called on the rest of the world to recognise the suffering of her people.

It is not just a matter of sentiment that Wales identifies with a small country with a unique language, a religious character which derives from the world's oldest Christian Church; and experience of living next to a rabid and imperialistic neighbour.

The relationship of Wales with one of the world's oldest countries and the world's oldest Christian Church back to the end of the nineteenth century and the massacre of the people of Armenia in 1894 in Sasoon.

Llewelyn Williams, the Liberal MP from Wales, wrote a book "Armenia Past and Present" on the shame of the massacre.

Protest meetings were held, poems were written, and money was collected to ease the suffering, and a "Wales-Armenia Society" was formed.

When the terrible Genocide happened, of course, we were in the middle of the Great War, and to our shame, not the same attention was paid to the sufferings of Armenia in 1915 as was the case in 1894-96.

In the wake of Turkey's victory over the allies in Galipoli in 1915, the Turkish state began the work of trying to exterminate the whole Armenian popula-

tion of the country. On the 24th April 1915, the intellectuals were arrested and murdered and the wider Armenian population then suffered the same fate.

As Robert Fisk noted in his powerful book, "The Great War for Civilization", this was the first ever genocide and it is significant that it was the silence of the rest of the world in the face of such a tragedy that led the Nazis to consider the Genocide of the Jews. Hitler was quoted in August 1939, when ordering his generals to attack Poland, "who today remembers the destruction of the Armenians?"

I am glad that people are not turning their back on Armenia today as they did a century ago.

The National Assembly has given true support to the campaign to recognise the reality of the Genocide.

In October 2002, the majority of

National Assembly Members supported a motion by Rhodri Glyn Thomas A.M. (the present Transport minister) to this effect: -

- Recognising the truth of the Genocide that occurred under the government of Turkey in 1915

- Calling on Turkey to end her economic blockade on Armenia

- Call on The UK Parliament not to support Turkey's application for EU membership until she recognises the Genocide of 1915 as well as ending her economic blockade of Armenia

The majority of Welsh MPs have also signed similar motions in the House of Commons in 2006 and 2007.

In 2001, the First Minister of Wales laid a wreath of flowers to remember the victims of the Genocide and in the National Holocaust Day ceremony this year in Cardiff.

Ter-Petrosian Meets His Former Foreign Minister

Continued from page 1

his 90-minute meeting with Hovhannissian at the latter's Armenian Center for National and International Studies in Yerevan.

Ter-Petrosian only showed a thumb-up sign when asked to comment on whether the meeting with the ex-foreign minister he fired in 1992 was successful or not.

Armenia's another ex-foreign minister Alexander Arzumanyan, who accompanied Ter-Petrosian at the meeting, was not immediately available for comment.

In a media release later in the day the Heritage party said that during the meeting Hovhannissian and Ter-Petrosian "exchanged analyses on the republic's

domestic concerns, diplomatic challenges, and political developments in the run-up to the forthcoming presidential elections."

The party's political secretary Vartan Khachatryan, who also attended the meeting, told RFE/RL that no issue of the two politicians' joint efforts or Raffi Hovhannissian's participation in the Ter-Petrosian rally scheduled for November 16 were discussed.

"There was a general discussion of the problems facing the country and the electoral process in general," Khachatryan said. He added that the two sides had agreed to ensure maximum 'correctness' throughout the political process and, if necessary, meet for consultations in the future.

The immediate reaction of a casual observer of Armenian life in the Diaspora to the 120th anniversary of the first Armenian political party is, arguably, of irrelevance. While the majority of diasporans are familiar with the “three traditional political parties”, they are hardly familiar with the program and history of these national institutions that have preserved Armenian political and cultural life in dispersion for over one hundred years. True, like all other institutions that have been around for a long time, Armenian political parties in general and the Social Democratic Hnchakian Party (SDHP) in particular have a host of challenges confronting them at this juncture of their history. Asking the right questions in organizational life sometimes is more important than listing new ideas that lead to nowhere. But before contemplating some key questions that need to be asked, it is worth highlighting the foundational ideas that shaped the thoughts of the founders of SDHP back in 1887 and defined the activities of subsequent generations of members.

Social democracy and the liberation of the Armenian people — from “injustice, brute power and slavery, economic, political, social and material inequalities”— were the founding ideological and strategic pillars of SDHP (See *Hnchak*, Nos. 11-12, October-November 1888). While over the last 120 years the world in general and the Armenian people in particular have seen enormous changes, the fundamental principles of social democracy and freedom in the legacy of SDHP have relevancy to the present. The challenge to the party leadership today is to articulate that link and relevancy to Armenians living in the 21st century.

It should also be noted that long before the term was invented, *globalization* was at the heart of the foundation of the Social Democratic Hnchakian Party. The party was founded in Geneva by seven Armenian intellectuals from the Transcaucasus with the immediate aim of liberating Ottoman Armenians. Ideologies developed in Europe were articulated for audiences in the “Orient”. Soon after the formation of the party, all the founding members started to learn the technology of the time — typesetting — as an essential tool of their work. (The metal types for the party paper came from Venice, prepared by the Mekhitarist Monks.) SDHP had branches not only in the Armenian heartland, but also in Europe, the US and the Middle East.

SDHP was founded to struggle against, as its founders stated in their program, injustice and inequalities. They believed that “the complex and unjust state of things can be reformed only by the *socialist organization*, by the direct means of people’s constitution, by giving each person in society real capacity of participation in the administration of all public affairs”. They argued that it is only through such approach that “the natural and undeniable human rights are preserved” (See *Patmutiun S. T. Hnchakyan Gusaktsutyun*. Vol. 1, Beirut: Shirak Press, 1962: 32-37).

The wider historical and sociopolitical context of the founding of SDHP was the modern socialist

In Memory of Heros Marie Tchilingirian Revisiting Political Ideology and Strategy

By Hratch Tchilingirian

movement of the late 19th century, which was rooted in the working class movement in Europe, where the founders studied and lived. The two influential ideas were the democratic-liberal ideology and socialism, which were dominant in the political discourse of the time. Naturally, liberal democratic ideas were not confined to Western Europe. For instance, the democratic structure of the Armenian National Constitution established in the Ottoman Empire in 1863 is attributed to the prevalence of the idea among Armenian intellectual circles in Constantinople and the provinces. On the other hand, the socialist ideology as subscribed by the SDHP founding members was essentially Marxist, but shaped through the prism of the Russian revolution.

In general, the socialist movement adopted by SDHP founders envisaged a socio-economic system — including socialized ownership of the means of production — in which the community has control over property and distribution of wealth in order to achieve social and economic equality in society. The control of the “community” was to be directly exercised by the workers’ councils or indirectly by the state. Karl Marx (1818-1883), the ‘father’ of modern socialist philosophy, suggested that socialism would become a reality after the proletarian (workers) revolution, whereby the means of production would be owned collectively. Society would then progress into communism — that is, a classless, stateless social organization based on “common ownership of the means of productions, wherein the state would be nothing else but the revolutionary dictatorship of the proletariat.”

Even as socialism provided the founding ideology of SDHP, this wider human liberation agenda gradually changed into a narrower “national liberation” movement of the Armenian people. For instance, while the concepts of “historic materialism” and class struggle were not applicable to the conditions in Western Armenia — where religion and racial variables were more dominant — a significant segment of Armenian intellectuals in the Caucasus subscribed to “classical socialism”, infused with nationalism, a new national consciousness.

In the short term, the main concern of SDHP was “the economic and political conditions of the Armenian people in Turkish Armenia”. As described in their short term objectives, politically the Armenians in the Ottoman Empire were “completely without rights, condemned to slavish silence, and [expected to be] extremely loyal. They are “unmerited as witnesses in court; guilty when killing for self-defense; [considered] offensive when complain and cry about their miserable condition; [are] persecuted for religion; do not have security of life and abode; [and are] subject to destructive and indignant attacks by brutal tribes”. For all of these, the Armenians in the Ottoman Empire have “reached a state

of political and physical destruction and material poverty” (*ibid*).

The Party believed that this untenable situation would be resolved only by “overthrowing the supreme authority of Turkey over the Armenian people” and through “workers-ruled [*ramkapetakan*] political liberty and national independence.” Indeed, the idea of revolution as a means of radical change was a prevalent political goal and strategy in the late 19th century, not just for Armenian political parties, but to a host of other peoples living under the yoke of empires.

Once Turkish Armenians were liberated, the longer term objective of SDHP was to liberate the Armenians living in the Russian and Persian empires as well. The three liberated entities of the Armenian nation would then form a “Federal Workers-ruled Republic” [*dashnaktsayin ramkapetakan hanrapetutium*]. What was unclear in the party program was where this new independent, free Armenian Republic would be created — which parts of Western Armenia, Transcaucasus and northern Persian were to be included in it? This was an essential question that was not articulated by the founders and eventually caused divisions in the party.

What is extremely relevant today on this 120th anniversary is the fact that insecurity, indignation, discrimination, and injustice continue to define the situation of the Armenian community in Turkey today. Although not on the scale of the 19th century, the lives of some 70-80,000 Armenians living in Turkey are as perilous and concerning. Similarly, the conflicts in the Caucasus have not been resolved and national security concerns are high.

On the ideological level, SDHP’s “socialist values” are hardly mentioned or discussed in the current discourse of the Party and its activities. “Injustice, brute power, economic, political, social and material inequalities” — as articulated 120 years ago by the founding members of the party — are burning issues today as well. While socialism as practiced in the USSR failed miserably, it is still alive in various forms of intensity in Europe (e.g., Britain under Labour Party, Spain under the Socialist Workers’ Party, France under Lionel Jospin’s Socialist Party, etc.) and is more visible in South America.

Indeed, in recent years, especially after the end of the Soviet Union, globalization — the integration of eco-

nomie, political, and cultural systems the globe over— and the political economy of “transition” have become hot topics in regional and international relations. While strong economic growth as a result of globalization has improved the lives of people around the world in absolute terms, the process of globalization — especially technological changes — has often been blamed for the widening gap between rich and poor. As a result of the current world economic system — shaped by a global capitalist market (the “New World Order”) — there is growing social polarization around the world. For instance, the wealth of the 475 billionaires in the world is equivalent to the combined incomes of more than 50 percent of the world’s population, that’s about three billion people. Another staggering example of inequalities in wealth distribution is the fact that the assets of the three richest people in the world exceed the combined GDP of 47 least developed countries.

Today SDHP needs to address not only contemporary Armenian national issues, but also global concerns. Without engagement with the wider society and the world, the party — and any political party in the Diaspora for that matter — would become marginal, static and parochial. It is not a secret that the membership in Armenian political parties is dwindling. Serious questions need to be asked by the party leaders. What does SDHP — and Armenian political parties in general — need to do in the coming years to remain relevant to Armenians in the Diaspora and Armenia? What is the main ideology or philosophy that defines SDHP today? Which elements of the founding principles of SDHP are still relevant today? What kind of human and material resources are needed to articulate and disseminate those principles and values? How should political, cultural and social goals be implemented in various parts of the world where Armenian communities are spread?

In our Diaspora reality today we could either look at our historic national institutions as precious museum-like antiquities to be celebrated and cherished (such as the church and parties) or make them vibrant organizations that shape and enrich our communal life. Today it is not enough for choices to be attractive, they need to be convincing and add value. There is much to be learned from the past and there is much to think and do in the present.

Hratch Tchilingirian is a scholar at the University of Cambridge.

Harvard University Centers Features Armenian Exhibition

An exhibition featuring the cultural legacy of the Armenian town Nor Jugha (New Jugha) is on display at Management and International Relations Center of Harvard University, USA.

The exhibition displays photos taken by a prominent Armenian researcher of Nakhichevan Argam Ayvazian and Steven Sim, a U.S. architect. The majority of photos show architectural monuments of the region erected between 10th-17th centuries.

The focus is on how these monuments looked in the past and now, evidencing how Azerbaijan destroyed Armenian churches and cemeteries with unique cross stones.

Steven Sim has made numerous trips across historical Armenia over the last two decades taking pictures of all endangered Armenian monuments.

The exhibition will be on display until November 19.

Armenia Fund's 10th Annual Telethon To Air November 22

LOS ANGELES -- Armenia Fund's 10th International Telethon is set to air on Thanksgiving Day, November 22, 2007 from 8am-8pm PST (16:00-04:00 GMT). This year's program will once again reach millions of households in the United States, as well as international viewers across all continents via satellite and cable. The 12 hour live program will stream on the internet at www.armenianfund.org.

Armenia Fund's Telethon, a Thanksgiving Day tradition since Armenia's independence, will once again unite Armenians across the globe around one goal – helping the Armenian homeland stand strong on its feet. Every year for the past 10 years, this gargantuan effort brings together more than 50 professionals and 200 volunteers.

This year, for the first time, the Telethon will air from the studios of the Los Angeles affiliate of the Public Broadcasting Service (PBS), KCET in Hollywood. The program will go on live on KSCI-LA Ch. 18 in the Greater Los Angeles area. The state of the art facility has decades of experience in hosting live telethons, including the Jerry Lewis MDA Telethon, Chabad Telethon and various PBS telethons. The studio, which is a non-profit organization itself, utilizes cutting edge technology and is equipped to produce programs in high-definition format.

FCN Completes Roof Restoration At Gavar Special School

Gavar special school roof after restoration and before

Focus on Children Now, Inc. (FCN) completed restoration of the Gavar Special School roof this summer. The 30,000 square foot roof was in desperate state of disrepair for at least half of its over 40-year life. The appalling conditions not only made life unbearable for the faculty, administrators, and staff, but more importantly for over 120 children who attend and live in the school dorms. The constant leaking damaged the wooden floors, heat escape made it impossible to heat the classrooms and the dorms during the harsh winters of the region, and the soaking floors greatly restricted the school activities.

The new roof will allow the faculty, administrators, staff, and particularly children to enjoy a warmer environment, interact more freely without wearing layers-and-layers of clothes, and have greater freedom to plan wider curriculum activities.

The new roof was inaugurated by Public Officials; school's Director, Faculty, Administration, Staff; and members of the FCN Board on September 18, 2007. The day was filled

The Telethon will feature special guests from Armenia and Artsakh. Newly-elected President of Artsakh, Bako Sahakyan and Foreign Minister Vartan Oskanian will appear live during the program.

The telethon will feature close to 40 musical performances, drawing an all-star lineup of Armenian performers from Armenia and the United States.

The Telethon's centric theme will focus on human stories in the context of responding to the urgent needs of rural Armenia and Nagorno Karabakh. Proceeds from the Telethon will benefit Armenia Fund's Village Development Program. The newly adopted program will focus on revitalizing a cluster of villages in the Tavush Region of Armenia, and the Martuni Region of Artsakh. To ensure long-term sustainability and generate income for the villagers, the multilevel infrastructure development program will incorporate an economic component as well. The implementation of the Village Development Program will be coordinated with the U.S. Government's Millennium Challenge Corp., the World Bank, and the UNDP.

The 10th International Armenia Fund Telethon will air in all major Armenian-American communities in the U.S., as well as internationally on H1-Armenian Public Television (www.armtv.com) across all continents.

with disbelief and excitement by the school Staff, joyful emotions by the Faculty, gratitude by the administrators, accomplishment by the FCN Board members, and renewed sense of rousing by the children whose "special needs" mind would only tell them that they will have warmer hands in this coming winter.

Focus on Children Now, Inc. (FCN) is a not for profit organization that was registered in California in 2007. Since its inception in 2005, its primary focus has been to help the impoverished children in need of basic life necessities. During its short life, FCN has completed a number of charitable projects: installation of heaters in the dorm rooms of Gavar Special School and reconstruction of School's roof are but a couple to mention. In addition, every month, FCN dispatches to and distributes throughout Armenia thousands of pieces of new and quality used clothing to children and families. Also, the organization sends care packages containing shoes, toys, school supplies and bedding to numerous nursing homes and orphanages in Armenia.

Greg Krikorian Honored by Armenian American Medical Association

Greg Krikorian, Dr. Boris Bagdasarian and Zarmine Naccashian

GLENDALE -- The Armenian American Medical Association held their 17th Annual Community Health Fair at Saint Mary's Armenian Church to support the community with health care needs. Also, sponsoring the Health Fair was the Armenian American Nurses Association & Armenian Dental Society of California along with other leading health providers. Over 500 were in attendance to have the opportunity for free health screening: such as blood pressure, cholesterol, mammograms, and health education material.

At the Health Fair Greg Krikorian, President, Glendale Board of Education & Krikorian Marketing Group, was awarded with the community advocate award for being an advocate of community health promotion and his vision to promote educational needs

of the youth. Some of his initiatives have included outreach for the Los Angeles County Department of Health Services and the Glendale Adventist Medical Center, along with his elected position to the Glendale Unified School District Board of Education.

"Throughout the years Greg has always been there for our community and most importantly serving our children of Glendale and La Crescenta," stated Zarmine Naccashian, Health Fair chairperson of Armenian American Nurses Association and RN, MN, GNP, CDE Coordinator; Diabetes Care Center, Glendale Adventist Medical Center.

In accepting the award Krikorian noted, "I welcome this recognition for serving all segments of our community, that includes our youth to seniors!"

Major Gift To Clear Minefields In Nagorno Karabakh

The Walnut Creek, California-based Julia Burke Foundation has made a significant commitment to the reconstruction of Nagorno Karabakh with a three-year pledge in support of minefield clearance by The HALO Trust, a British and American charity specializing in removal of landmines and other explosive remnants of war.

The commitment includes an immediate grant of \$400,000, to be followed by 'challenge grants' in 2007-08 and 2008-09. These 'challenge grants' will match on a dollar-for-dollar basis other private funds raised by The HALO Trust, up to \$300,000 in each year. The first challenge grant opens November 5th.

Nagorno Karabakh suffers the world's highest per capita casualty rates from landmines and explosive remnants of war - surpassing even Afghanistan and Cambodia. Although clearance operations to date have resulted in a significant decline in casualties (14 last year, down from the 2004 peak of 43), much work remains both to eliminate casualties and to return mined land to productive use. HALO calculates the cost of the remaining work at \$15 million. Depending on the speed of fundraising, the job could be finished within five years.

HALO's mineclearance operations in Nagorno Karabakh are currently supported by the governments of the United

States, the United Kingdom and the Netherlands. Additional support has been provided by private foundations, including the Cafesjian Family Foundation, The Cooperative Bank, Pro Victimis, Newman's Own Foundation, Actiefonds Mijnen Ruimen, and by donations from individuals in the United States.

"We are very satisfied with the professionalism of the HALO Trust and the quality of their work in Nagorno Karabakh," said Vardan Barseghian, NKR Representative to the U.S. "On behalf of my government and the people of Nagorno Karabakh, I thank the Julia Burke Foundation for their generous and very thoughtful gift, which through the HALO Trust's work will help save lives and also free our beautiful land from landmines. I also call upon our American friends to step up to the challenge grant and join this noble effort to eliminate the deadly danger of landmines in Artsakh."

HALO's Nagorno Karabakh Program Coordinator Gala Danilova is currently on mission to the U.S. to raise awareness about the state of progress in Nagorno Karabakh and to encourage individuals and groups to participate in the challenge grant. Groups interested in organizing a presentation by Ms. Danilova should contact The HALO Trust on (212) 581-0099.

**ՐԱՅԱՏԱՆ ԵՒՆԱԴՐԱՄԻ ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ
ՃԱՇԿԵՐՈՅԹԸ**

Հայաստան Համահայկական Հիմնադրամի Գալիֆորնիոյ Վարչութիւնը անցեալ Նոյեմբեր 1-ին, 2007, իր ատենապետուհիին՝ Տիկ. Մարիա Մեհրանեանի տան պարտէզին մէջ ընթրիքի հրաւիրած էր լրասնճերտահայ գաղութի ընտրանին: Ներկաներուն մէջ կը նշմարուէին Հայաստանի Սահմանադրական ատենանի նախագահ՝ Գաղիկ Յարութիւնեան, Արեւմտեան Թեմի առաջնորդ Գերշ. Յովնան Արք. Տէրտէրեան, Հայ կաթողիկէ համայնքի ժողովրդապետ՝ Անտոն Վրդ. Սարոյեան, Հայաստանի աւագ հիւպատոս Արմէն Լիլոյեան, ինչպէս նաեւ Ս.Դ.Հ.Կ.Ի, Ռ.Ա.Կ.Ի եւ Հ.Յ.Դ.Ի եւ այլ կազմակերպութեանց ներկայացուցիչներ ու բարերարներ: Հանդիպման նպատակին շուրջ հանգամանորէն խօսեցաւ Տիկ. Մարի Մեհրանեան եւ ըսաւ կը նախապատրաստուին առաւել մեծ յառաջդիմութիւն արձանագրել յառաջիկայ Գոհաբանական Տօնին տեղի ունենալիք աւանդական թելեթոնին: Իսկ Նոյեմբեր 18ին, Օմնի շքեղ պանդոկին մէջ տեղի պիտի ունենայ շքեղ ճաշկերույթ մը, որուն

ներկայ պիտի գտնուի Ղարաբաղի նորընտիր նախագահ Բակօ Սահակեան, Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Վարդան Օսկանեան եւ քանի մը այլ նախարարներ Ղարաբաղէն: Այս առթիւ ցուցադրուեցաւ կարճամեթրաժ տեսանլիզ մը, որուն մէջ կը ծանօթացուէր հիմնադրամի վերջին տարիներու իրագործումները: Ճաշկերույթի աւարտին խօսք առին Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեան, Հայաստանի Սահմանադրական Դատարանի նախագահ՝ Գաղիկ Յարութիւնեան, Հիմնադրամի փոխ ատենապետ Արա Ակիշեան, բարերար՝ Պերճ Պոյաճեան եւ Հայաստանի աւագ հիւպատոս՝ Արմէն Լիլոյեան: Բոլորն ալ գնահատեցին Հայաստան Համահայկական Հիմնադրամի ազգօգուտ եւ հայրենանուէր նախաձեռնութիւնները եւ յաջողութիւն մաղթեցին Նոյեմբերի 22-ին տեղի ունենալիք թելեթոնին: Տեղուց վրայ ապահովուեցան այս ամսուան 18-ին տեղի ունենալիք Օտոսի հիւրանոցի պաշտօնական ճաշկերույթի 35 սեղաններ:

**ՍԱՀԱԿ-ՄԵՍՐՈՊ ՀԱՅ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ
ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԾ
ԽՈՐՀՐԴԱԿՑԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ**

ՏՕՔԹ. ԱՐԱ ԻՍԿԻԿԵԱՆ

Շաբաթ, 7 Հոկտեմբեր 2007 միջօրէին, Փաստինայի Սանթօրինի ճաշարանի վերնատան մէջ կայացաւ Սահակ-Մեսրոպ Հայ Քրիստոնեայ Վարժարանի հոգաբարձութեան կազմակերպած ճաշ-խորհրդակցութիւնը: Ինչպէս նախորդ հանդիպման, այս անգամ եւս խորհրդակցութեան նիւթն էր հայ դպրոցը եւ հայ մանուկի մտաւոր եւ հոգեւոր դաստիարակութիւնը: Նկատի ունենալով արծարծուելիք հարցերը, հրաւիրուած էին համայնքի բոլոր հոգեւոր հովիւները: Հրաւերին ընդառաջելով ներկայ էին Վերապատուելիներ՝ Յովսէփ Մաթոսեան, Հապիպ Ալաճաճի, Փօլ Տօթթորեան, Յովհաննէս Մելքոնեան: Պատուելիներ՝ Հրակ Քարակչօգեան եւ Վահիկ Հատատեան: Վարժարանը կը ներկայացնէին հոգաբարձութեան ատենապետ՝ Պրն. Արա Ասիլեան, փոխ ատենապետ Վեր. Տիգրան Շանյեան, հոգաբարձուներ՝ պարոնայք Մովսէս Գասպարեան եւ Վահէ Եղիայեան, տնօրէն՝ Պրն. Շահէ Կարապետեան, փոխ տնօրէն Տօթթ. Արա Իսկիկեան եւ երկրորդական բաժնի հոգեւոր դաստիարակութեան պատասխանատու Պրն. Ճորճ Յակոբեան: Հանդիպումը սկսաւ Վեր. Տիգրան Շանյեանի ողջոյնի խօսքով եւ աղօթքով: Ճաշանդանի շուրջ նախ ելոյթ ունեցաւ Պրն. Արա Ասիլեան: Ան նշեց, թէ Փաստինայի եւ շրջակայքի հայ դպրոցահասակ մանուկներու իննիսուն տոկոսը կը յաճախէ օտար վարժարաններ եւ ցաւով աւելցուց,

թէ այսօր մեր շրջանի բանտերուն մէջ անհամեմատ մեծաթիւ հայ բանտարկեալներ կան քան հայ վարժարաններու մէջ հայ աշակերտներ: Ան խնդրեց ներկաներէն ճիշդ չիմանալ բարելաւելու այս ներկայ կացութիւնը: Շարունակելով այդ մտքերու ձեւերով խօսքը, տնօրէն Պրն. Կարապետեան նշեց, թէ հայ դպրոցը այդ ուղղութեամբ շատ բան կընայ իրագործել եւ թէ Սահակ-Մեսրոպ Հայ Քրիստոնեայ Վարժարանի հիմնադրութեան նպատակը եւ անոր հիմնական առաքելութիւնը այդ ուղղութիւնը ունի: Անդրադառնալով հոգեւոր դաստիարակութեան հարցին, ներկաներու ընդհանուր կարծիքն այն էր, թէ վարժարանի պատասխանատուները միշտ պէտք է յատուկ բժանդրութիւն ունենան դասատուներու ընտրութեան: Ի վերջոյ քննարկելէ ետք դպրոցի այլեւայլ հարցերը եւ իրագործելի նպատակները, ներկաները որոշեցին անձնապէս եւ իրենց եկեղեցիներու եւ միութիւններու միջոցով, կարելի բոլոր նիւթա-բարոյական օժանդակութիւնները եւ նպաստը բերել վարժարանին բարօրութեան եւ յարատեւման համար: Հանդիպումը հասաւ իր աւարտին, բայց նոր կը սկսի փուլը խօսքէն գործի անցնելու: Աստուծոյ շնորհքով եւ առաջնորդութեամբ եւ բոլորին ջանքերով կարելի է իրագործել իւրաքանչիւր նպատակ: Օգնենք դպրոցին, հզօրացնենք գալն, որպէսզի այն ալ իր հերթին օգնէ մեր նոր սերունդին:

**120-ԱՄԵԱՅ ՄԵՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ
ԳԱՐՈՒՇ ՀԱՐԵԱՆՅ**

1
Տէր Աստուած, 120 տարեկան Կուսակցութիւն եմ ես աւանդական:
Եւ ժամանակն է, որ մենախօսեմ, Արած-չարածս ամենքին ասեմ:
Այո, ազգային կուսակցութիւն եմ, Ես ոտքից-գլուխ համբերութիւն եմ:
Երբեք թուրքի հետ չեմ սիրաբանել,
Ընդհակառակը՝ երբն եմ խափանել,
Որ եաթաղանը (անպատեան թուրն այդ)
Չքերծեր հոգի, չարիւնոտեր այդ:
Հայոց արմատին էլ չմօտենար, Տեղն իր վերջնական ճշտէր, գիտենար,
Որ դառնալու է ջարդուն մետաղի, Որքան էլ թուար վայրագ, կատաղի:
2
Այսօր ուրիշ չէ իմ սուրբ պայքարը, Ոտիսը նոյնն է, փոխուել է դարը: Ես էլ վրիպուած սխալից անգամ Քամել եմ վրէժ, ապագայ, պատգամ:
Ես Քսաններ եմ տուել մեր ազգին, Ես հաւատում եմ հայեցի բազկին Ու մեծ գալիքին համայն հայութեան,
Ոչ թէ փուչ խօսքին յեղափոխութեան:
3
Եթէ սա՞ր է պէտք, ապա՞ Արարատ, Չիւնն աստուածային, հայոտ, անարատ:
Գե՞տ է հարկաւոր, միմիայն Արաքս, Տղմուտի նման պղտոր, բայց արագ:
Յիշողութեանը երկրորդ լի՞ճ է պէտք, Խնդրեմ դա Վանն է, հրեղէն մի հետք:
Վերջապէս ի՞նչ է յոյսի ուզածը՝

Տիրոյթն այն, որտեղ հայոց աստուածը:
Ծովէ ծով արդար արցունք է հեղել...
Կորուստն, այո, մեր աշխարհն է եղել:
Այդպէս էլ նա կայ ՀԱՅԻ աչքերում, Որ հայցում է ուժ ու ոչ թէ ներում:
4
Դաշտն Արարատեան գոհասեղան է,
Յոյսի դէզի մէջ հոգսը եղան է, Հայկ Նահապետի եռաժանին է, Բոլոր դարերում նա արժանի է
Դառնալու մեր նոր գինանշանը Եւ զգեստելու նեղաչուի շանը:
Դրանից յետոյ պիտի շողողայ, Անպատեան, անվախ պիտի պսղպղայ
Ազգ ու ժողովուրդ, երկիր ու պատիւ,
Մնալով չարին արժանի պատիժ:
5
Ես 120 տարեկան դարձայ, Ինքս իմ միջով մաքուր բարձրացայ:
Ինչպէս երբեմնի իմ Փարամազը, Որ թողեց կիսատ կեանքն ու երազը:
Որն այսօր, այսպէս եւ ամբողջապէս,
Եւ իմ ծննդեան օրհներգը դարձաւ:
Փա՞ռք ու պատիւ ինձ, կեցցէ՛ անունս,
Թող յաւե՛րժ ապրի կուսակցութիւնս,
Որն իր Հնչակեան սուրբ դրօշի տակ
Հետապնդում է հայոց նպատակ:
Թող ձայնը լինի հենց իր ուզածով,
Որ արձագանքը ծփայ ծովէ ծով:

**«ՄԵՐ ԸԱՅՐԵՆԻ ԶԱԻԱԿՆԵՐ» FCN-Ը
ԱԼԱՐՏԵՑ ՏԱՆՔԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ
ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ**

Focus on Children Now, Inc. (FCN)-Ը (ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՆԻ ԶԱԻԱԿՆԵՐ) այս ամառ, աւարտեց Գաւառի յատուկ դպրոցի տանիքի վերակառուցումը: 30,000 քառակուսի ոտք տանիքը գտնուում էր անյուսաւրի վիճակում: 40 տարուայ տանիքը, առնուազն քսան տարուայ աւելին էր վերանորոգուել:
Նոր տանիքը դպրոցի տնօրէնութեանը, աշխատակիցներին ու յաճախող աշակերտներին հնարաւորութիւն կ'ընձեռի վայելելու տաք միջավայրը, պարտաւոր էն լինի

հազուատը հազուատի վրայ հագնել, աւելի ազատ կը զգան իրենց ու այդ ազատութեան մէջ կարող են ձեռնարկել շատ աւելի լայն միջոցառումներ:
Սոյն թուի Սեպտեմբեր 18-ին, նոր տանիքի օրինաւոր ու հանդիսաւոր բացումը կատարուեց Պետական ու կրթական բարձրաստիճան ներկայացուցիչների, հանրութեան, այդ թւում նաեւ դպրոց տնօրէնի, գրասենեկային աշխատողների, ուսուցիչների, եւ FCN-ի վարչութեան անդամների ներկայութեամբ:

Merrill Lynch
INVESTMENT BANKING
JACK KALANJIAN
Professional Financial Advisor
Corporate Center Pasadena
225 So. Lake Avenue
Pasadena, CA 91101
(626) 396-2825 Direct
(626) 376-4665 Fax
jack_kalanjian@ml.com
"Helping the Armenian Community Build Wealth"

ՊԱՏՄԱԿԱՆ

«ՎԱՍ ԱՇՈՒՆԵԱ»

ՊՈՂՈՍԼԱԳԻՍԵԱՆ

Մի գարմանաք, «Վաս Աշուն-եա», արիացիների «աստուածներ-րի լեզու»ով, որի գրական տարբե-րակը կոչուում է Սանսկրիտ, նշա-նակուում է «Ոսկե Աշուն» (vas-ոսկի, ashounya-աշուն): Երկիր մոլորա-կի արեւի շուրջ պտոյտի ուղեծիրի մի հասուածը արեւ աստուածոյ որդիների՝ արմէնների, հայերէն լեզուով նաեւ «աշուն» խօսքն է: Աստուածների հետ հաղորդակցե-լու լեզուն, դա ինքը արիացիների Սանսկրիտ մայր լեզուն է, որի ծառի հնամենի մէկ դալար ճիւղը արիացի արմէնների հայերէնն է: Դու, արեւորդի հայ, երբ քու յաւերժութեան ճանապարհով քայ-լելիս ժամանեց դրախտ, Աստուած բարի գալուստ պիտի մաղթի քեզ քու մայրենի հայերէնով:

Աշուն, երկիր մոլորակը ջեր-մացնելու համար երկնքում վա-ռուող ատրուշանի խաղողի կրակը մեղմում է: Աշուն է, իմ նախնիների պաշտած սրբազան արեւը՝ Միհր աստուածը, իր կարմիր ջինջ ու բարի ժպիտն է ցօղում հայոց աշխարհին: Առաւօտեան արդար արեգակը իր արծաթ վարսերով գուարթ, շողոտ լոյս է փռում, շոյում է լեռների լանջերին, դաշ-տերին իջած ցօղեղէն մարգարիտ-ները, որի գգուանքից նրանք հողի դէմքին համբոյր են ցանում: Լոյս, բնութեան ու կեանքի յաւերժու-թիւնն է այն, որի մի շիւղը մութ յաւիտեանն արժի, տիեզերական արարչութեան բարութիւնն է այն յորդած մեր մոլորակին: Երեւի արմէններն են միայն իրենց պաշ-տած արեգակի լոյսով՝ «Բարի լոյս» ու «Բարեւ»ի ողջոյնի մաղ-թանք յղում մարդկանց, նրա կար-միր կրակալոյսը ցանում նրանց սրտերին, որ ժպիտ պոռթկայ:

Աշուն է: Հայ, թուչելով աշ-խարհամասերի, ովկիանոսների վրայով հասել ես այս քաղաքներ, ինչպէս ես աշունը դիմաւորում: Արի գնանք քու հայոց աշխարհի աշուն այգիներ, արեւն է իջել այստեղ իր ծիածանը վառելու, որի հրալոյսը պիտի կաթի ու սրտին: Աղօթենք արեւին, որ ծառերին իր կենսութեան է յորդել, իր կարմիր կրակով հրդեհ է բոցավառել նրանց վրայ: Հայ շինականը ծառ էր պաշտել, այն տնկել իրենց նախնի-ներին որպէս խաչեր, որոնց պտղա-բեր օրհնութիւնն էր հոսել այն-տեղ: Կանթեղներ են վառուել ծա-ռերի սաղարթներին, ծիածան գօ-տիներ են իրենց լանջերին, որոնք ոսկի ապրջաններով թեւերը վերել պարզած աղօթում են արեւին: Կարմիրով շիկնած խնձորը, սա-թեայ տանձը, արեւոտ կարմրա-թուշ դեղձը գեփիւղուի անուշ համ-բոյրից օրօրում են, կարծես բանջ-պարների մեղմիկ հորովելներ են շնչում: Յաւերժութեան խորհր-դանիշ նունենիները դեղին են հա-գել, նուները որպէս հրագունդեր ձօձուում են նրա թեւերին, հրաբխա-ցել են պայթած նուները, որտեղից կարմիր կայծեր են ժայթքում: Մեր հեթանոս նախնիները նունե-նիներ էին տնկել իրենց տիեզերա-կան աստուածների մեհանների շուրջը որ իրենց աշխարհին յա-ւերժութիւն գար, նորահարները նուներ են գարկել իրենց նոր օճախ-ների շէմերին, որ միշտ արեւ լինէր այստեղ:

Արի գնանք խաղողի «բաղ»եր, լարերին մազլցած, մայր հողի

թումբերի վրայ բազմած մայրա-ցած որթատունկերն են: Տերեւնե-րի տակից արեւից շիկնած խաղողն է ժպտում: Խաղողի ժպիտ, այն արեւի կրակալոյսն է, լցրու այն քու սրտում, որ այն յախուուն գարկի: Խաղողն է հասուն, լեցուն հատիկները կարծես ահա կը պայ-թեն քու դէմքը ցօղելու իրենց անուշ բոյրով, այն հայրենի «Արե-ւահամ բառն» է: Խաղող քաղիր, մի վախենար, նրա կարմիր կրակը չի այրի քեզ, հրճուիր նրա հրեղէն ցոլքով: Ճաշակիր այն, տիեզերա-կան արարչութեան քու հին աստ-ուածների պարգեւն է, քու աշխար-հի արեւի համը, լուսնեակի անուշ դէմքի շողոտ լոյսը, հայրենի հողի բոյրը, քու լեռների ընդերքից ժայթքած ջրերն են յորդած այն-տեղ: Հնձաններում քամում են նրա հիւթը, լցնում կարասներ, այստեղ ամբարուած արեւի կրակն է պոռթ-կում, դուրս ժայթքում, պղտոր-ւում եւ ուժահատ հանգչում: Աստ-ուածների ըմպելիք գինի է այն, խորանների առաջ խոնարհած նո-րապատկաների շուրթերին սէր պի-տի հոսի, բանաստեղծներին շնոր-հի տիեզերական թուխք, որ նրանց սրտերից բանաստեղծութիւն յոր-դի: Արեւիցի քու հայրենի հրեղէն դաշտերին իջած աշունն է քեթա-թով, խաչուած քու միլիոնաւոր նախնիներին դու էլ մի ծառ, ծառեր տնկիր: Դեռեւս մանչ, ես ծառեր տնկեցի Մուսա Լեւան իմ հայրենի պարտէզներում, ծառեր ու որթատունկ տնկեցի մայր ու-տանի տանս այգում, ծիրանների, թզենի, նորաշխարհների, խնձորենի ծառեր են տնկել այստեղ, որոնց հպելով հայրենի կարօտի սարսու-ռով եմ այրում: Դեռ գնալու եմ Մուսա Լեւ իմ տնկած ծառերը ազատելու թշնամու գերութիւնից, մայր ուտանի իմ տան պարտէզում կամաւոր գինուոր հօրս տնկած խաղողի որթատունկերը շոյելու:

Արի գնանք Ջանգեղուրի ան-տառներ, մի վախենար հրդեհ չէ այստեղ, ծառերի սաղարթներից ամառային արեւից ամբարած կրակն է ժայթքում: Լեռների լաջերից կարմիր հեղեղ է հոսում դէպի անդնդախոր ձորերը, անտառային հէքիաթային հրաշխաղն է, լցրու այն քու սրտին: Ծառերի տերեւնե-րը շշուկով ընկնում են հողին, անտառի երգն է, ունկնդրիր այն, տես ինչքան անդորր պիտի իջնի հողուդ:

Աշնանը այդ անտառներում որսի եմ դուրս եկել, այդ անտառ-ներում աշնանային պտուղ եմ հա-ւաքել: Այնտեղ են աճում խնձորե-նիներ սալորենիներ, տանձենիներ, ասում էին վայրի, ոչ, մայր բնու-թիւնն է արարել այն եւ մարդիկ այնտեղից շիւղը տանելով տնկել իրենց պարտէզները: Երբ անտառ-ներ մտնես, դեռ հեռուից պիտի տեսնես արեւոտ ծառեր, մօտեցիր նրանց, քաղիր կողովներով տանձ, խնձոր ու սալոր, անտառի գեփիւ-ղուի ցօղն է իջել նրանց երեսին, անտառի բոյրն է այնտեղ կաթել: Մտիր անտառի ձորակներ, այնտեղ հոնենիներ կան, կայծեր, կայծեր են կախուած նրանց վարսերից, հոնն է այն, այդքան կարմիր կրակ որտեղից:

Հայ, բացի քու մայր ուտա-նում այդ որտեղ են աշնան հէքի-աթի տօնախմբութիւն կատարում ու այն մկրտել «Ոսկե Աշուն»: Հոկտեմբեր ամսին, երբ երկնքի կապոյտն էր իջնում հայոց մայր

ուտանի վրայ, հագար, հագար հայեր իրենց մանչերով գնում էին Հրազդան Մարգարաշտ աշնանս հէքիաթի տօնահանդէսով խրախ-ճանալու: Երգում էր մարգարաշ-տը, հայերը խինդով էին բոցա-վառուում, այդ տօնախմբութիւնը իրենց հեթանոս նախնիների բնու-թեան պաշտամունքի յուշերի ար-ձագանգն էր:

Այս հեռու երկրից, աշնանա-յին արեւի թեւերին բազմած երե-ւակայութիւնս ճախրում է դէպի Հրազդան մարգարաշտ՝ մասնակ-ցելու բնութեան պաշտամունքի աշ-նան տօնին: Մարգարաշտի վագ-բուղից բաց ճիւղաւուքն է անց-նում, այնտեղ է բազմած երբփնե-րանց շրջագեատով աշնան խորհր-դանիշ հայուհին: Պայթում է խին-դը հագարների, մարգարաշտի յե-նասիւններն են շարժում, օրօրում է այն որպէս ծիածան հագած ծիրանի ծովակ:

Մարգարաշտի խոտածածկի վրայ կառուցուած պատուանդա-նին են՝ Օֆելիան, Ռուբէնը, Յով-հաննէսը, հայոց ժողովրդական եր-գերի ցնծութիւնն է, որոնց հնչիւն-ները հոսելով Հրազդան գետի ջրե-րին, գնում են Մայր Արաքս, որ նա էլ հրճուի, ոչ թէ քայլամոլոր գնայ, այլ խինդից գարկի փեբերին, փրփրակէզ ժպտայ, որ հայոց աշ-խարհի մայր ուտանում ցնծում են բնութեան սքանչանքով: Գուսան-

ներ՝ Հաւասի, Շահէն, Աշոտ իրենց նախնիների Գողթան գաւառից սի-րոյ, հայրենիքի, բնութեան գովքն են բերել, իրենց քարէ սրտի Արա-րատի ոգու հրալքի յօրինած եր-գերն են հնչում:

Մարգարաշտի գորգի վրայ հայոց պարմանուհիների աշնանա-յին պարն է: Աշնան հագար գոյնե-րի պար է, նրա շարքերից ցած են հոսում աղջիկներ, կարծես ծառե-րից ընկած ոսկեայ տերեւներ լինէ-լին՝ արի ու մի խենթանայ:

Սեւանի ջրերի լոյսն է աշտա-րակների վրայից հոսում մարգա-րաշտին, դեռ երկար պիտի ցնծան: Թմբուկ են գարկում, ծիրանափո-ղերն են հնչում, տղաներ ու աղջիկ-ներ պարում են ձեռքերը ճախրած դէպի աստղերը, տոփում են գետի-նը, թող աշխարհի սարքերը գրան-ցեն հայոց աշխարհից եկած ցնծու-թիւնը, նրանց լինելիութեան յա-ւերժութեան լոյսը: Աշնան պաշ-տամունքի հէքիաթն էր արբեցել հայոց սրտերում:

Աշուն, հայոց աշխարհի այգի-ների, արտերի հասունցած բերքն են ամբարում, խաղողն են տանում գործարաններ, որ գինի դառնայ, Ջանգեղուրի անտառների կաղնում տակառներում հանգչի, որ Նայիր-եան ու իրենց նախնիների ուտան-ների անունները իրենց ճակատնե-

Մար. ք էջ 20

Blue Cross of California takes the worry out of health care.

Our goal is to make staying healthy easier with a variety of affordable plans to fit your needs. For over 65 years, Blue Cross has been a leader in California offering quality health care coverage with over 41,000 doctors and 400 hospitals in our network. We offer:

- Prescription Drug Coverage
- Life Insurance by BC Life & Health Insurance Company
- Individual and Family Plans
- HSA-Compatible Plans by BC Life & Health Insurance Company
- Plans for Small Businesses
- Dental Coverage
- Integrated Workers' Compensation by Employers Compensation Insurance Company
- Medicare Supplement Plans

Call now and let me help take the worry out of your health care!

HARUT DER-TAVITIAN
 Authorized Independent Agent
 1807 W GLENOAKS BLVD. #202
 GLENDALE, CA 91201
 (818) 502-3233
 HARUT@EXCELHYE.COM
 WWW.EXCELHYE.COM
 CA Insurance
 License #0B28270

Blue Cross of California (BCC) and BC Life & Health Insurance Company (BCL&H) are Independent Licensees of the Blue Cross Association (BCA). The Power of Blue and the Blue Cross name and symbol are registered service marks of the BCA. ©2005 BCC. CAN119

MOVING SALE !

MISSION LIQUOR & WINES

 Chivas Regal 12-Yr Scotch 750ml \$16.99 1.75L \$33.99	 Absolut Vodka 750ml \$13.99 1.75L \$24.99	 Grey Goose Vodka \$20.99	 Johnnie Walker Black Label 750ml \$19.99 1.75L \$47.99	 Hennessy Cognac \$20.99 vs \$30.99 vsor
 Patron Silver Tequila \$33.99	 Courvoisier VS Cognac \$17.99	 Cristall Vodka \$9.99	 Don Julio Añejo Tequila \$34.99	 Russian Standard Vodka \$10.99
 Ketel One Vodka \$17.99	 Johnnie Walker Blue Label \$129.99	 Louis XI XO Brandy \$14.99	 El Massaya Arak \$19.99	 Johnnie Walker Red Label \$13.99
 Skyy Vodka 750ml \$10.99 1.75L \$20.99	 Ora Vodka \$10.49	 Johnnie Walker Green Label \$29.99 Gold Label \$48.99	 Ciroc Vodka \$18.99	 Courvoisier XO Cognac \$69.99
 Imperia Russian Vodka \$17.99	 Hennessy XO Cognac \$98.99	 Level Vodka \$16.99	 Dewar's 12-Yr Scotch \$17.99	 Czar's Gold Vodka \$14.99
 Belvedere Vodka \$20.99	 Don Julio 1942 Tequila \$87.99	 Tres Generaciones Reposado & Silver Tequila \$16.99	 Putinka Limited Edition Vodka \$26.99	 Pravda Vodka \$18.99
 Patron Añejo Tequila \$39.99	 Nairi Armenian Brandy \$44.99	 Johnnie Walker Red Label 1.75L \$26.99	 Martell VS Cognac \$18.99	 Cazadores Reposado Tequila \$20.99
 Jose Cuervo Especial Tequila 1.75L \$21.99	 Stolichnaya Vodka 1.75L \$19.99	 Stolichnaya Elit Vodka \$42.99	 Gantous & Abou Raad Arak \$11.99	 Crown Royal Canadian Whisky \$15.99
 1800 Reposado Tequila \$17.99	 Don Julio Blanco Tequila \$28.99	 Smirnoff Vodka \$8.99	 Smirnoff Vodka 1.75L \$15.99	 Wines Select & Assorted Starting at \$1.89

1801 E. Washington Blvd., Pasadena, CA 91104
 Liquor (626) 794-7026 • Tobacco (626) 797-0500
 Corner of Allen & Washington • Open Monday—Saturday 9 am - 8 pm
www.missionliquor.com

*Minimum 12 Bottle Mix & Match • This ad expires on 11/18/07 • We reserve the right to limit quantities • Sales tax excluded
 • Prices subject to change without notice • No checks or credit cards
 All items are 750ml in size unless specified.

ՔՐԱԿԱՆ

ՐԱՅՈՒՆ «ԳԱՂԹԸ ՎԵՐՈՎ ՈՒ ԵՐՎՈՎ» ԵՒ ԱԶԳՈՎԻՆ ԳՈՅԱՏԵԽԵԼՈՒ ՐԱՐՅԸ

ԱՆԱՀԻՏ ՄԷՑՄԱՐԻՆՆԸ

Երկիր մոլորակին վրայ կան մեծ ազդեր, որոնք իրենց հայրենիքին մէջ կամ այլուր, առօր-փառօք կ'ապրին ու կը զարգանան, մինչ փոքր ազգեր, ինչպէս հայ բազմադարեան ազգը, 1915-ին, իր պապենական հայրենիքէն բռնի հեռացուած, մինչեւ այսօր, երկրէ-երկիր կը թափառի, առանց հայրենի տուն վերադառնալու աղօտ նշոյլին...

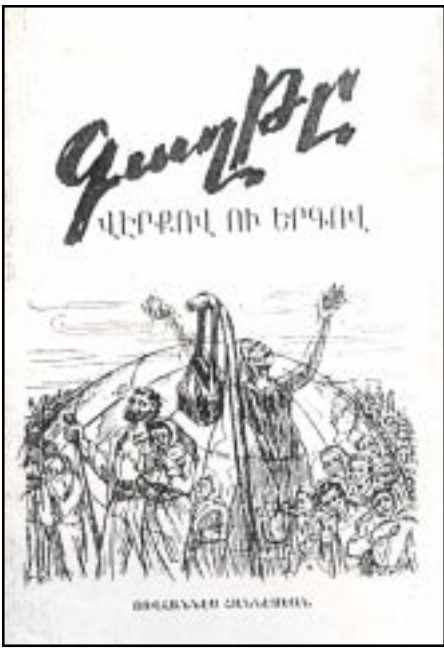
1915-ի Հայոց Յեղասպանութեան հրաշքով վերապրած ծնողներու գաւազն է Յովհաննէս Հաննէսեանը, որ բախտաւոր եղած է աւարտելով Սահակեան բարձրագոյն վարժարանը եւ համազգայինի ճեմարանը: Վաստակաւոր ուսուցիչ, հանրաձանօթ «Շիրակ» հրատարակչական-ուպարանի եւ գրախանութի վարիչ-ստորէն, հրապարակազիւր, գրող եւ ներհուն մտաւորական՝ Յովհաննէս Հաննէսեան, 1988-ին լոյս կ'ընծայ տպաւորիչ հատոր մը՝ «Գաղթը Վէրքով ու Երգով» ուր կ'արծարծէ հայ բեկորներու երկրէ-երկիր գաղթը եւ ազգովին գոյատեւելու հարցը: Ի վերջոյ, հարց կը ծագի, թէ ո՞ւր է Սփիւռքահայուն շարունակական գաղթին վերջին կայանը...

Դեղին կողքով «Գաղթը Վէրքով ու Երգով» երկը 217 էջերէ բաղկացած մտածումներու շարք մըն է, ընտիր թուղթով եւ տպագրութեամբ, Վճիտ հայերէնով եւ իրապաշտ մօտեցումով շարադրուած եւ հայրենի գեղանկարիչ՝ Յովհաննէս Զոմեանի յուզիչ նկարներով պարուրուած: Հեղինակը՝ հայրենիք կորսնցուցած հայուն մորմոքը կը նկարագրէ ամօքիչ բալասանով...

Մրրկող Ազգային Տագնապ՝ «Չանգուածային Տերաշարժ» գրութեան մէջ՝ Յովհաննէս Հաննէսեան կը գրէ. «Մէկ առ մէկ ցնցուեցան, խախտեցան իրենց տեղէն մեր գաղթօճախները», այսպէս, Եգիպտոս՝ 1952-ին, Կիպրոս՝ 1967-ին, Լիբանանը՝ 1975-ին, Պարսկաստանը՝ 1978-ին, Իրաքն ու Սուրիան, Պոլիսը, Երուսաղէմը, Ռումանիան, Պուլկարեան, եւ նաեւ հայրենի Նախիջեւանը, Ղարաբաղը եւ վերջին քանի մը տասնամեակներուն հայրենալքու մը «կը սարսփ մեզ որպէս հայ, կը ցնցէ դարերու խորքէն եկած ազգի մը արմատները, ու կը վտանգէ անոր ապագան»:

Յովհաննէս Հաննէսեան, օտար երկիրներու մէջ, հայ ազգի գոյատեւման միակ ապաւէնը՝ Հայ Լեզուն կը գտնէ: Ան խոր համոզուած է, որ ազգային գոյութեան ողնափղերը՝ մայրենի լեզուն է եւ կը գրէ. «Այսօր, հայկական դատին հետապնդման չափ, եւ անկից ալ առաջ, կենսական է դանդաղեցնել լեզուական ձիւնահալը...»:

«Շիրակ» հրատարակչատան նախաձեռնութեամբ լոյս տեսած հարիւրաւոր թանկարժէք հատորներ՝ բառարաններ, երգարաններ, գրական-պատմական-լեզուական-մանկական հրատարակութիւններ, դասագրքեր, եւ այլն, կը փաստեն հեղինակին խորունկ սէրը հայ գրքին հանդէպ, որով «Մեր Գրքերը վկայաթուղթ կենդանութեան» յօդուածին մէջ, ան ի յայտ կը բերէ

«Գիրքի» արժէքը մարդկային պատմութեան մէջ, ապա կը կեդրոնանայ մեր սքանչելի մագաղաթներուն եւ տպագրութեան գիւտին վրայ եւ իբրեւ գործնական լուծում, կը գրէ. «...նշուած օդի չափ կենսական է ծանրաշուք ու հեղինակաւոր «Սփիւռքահայ Տնտեսական նախարարութիւն» մը՝ հայ մարդուն եւ բոլոր կազմակերպութեանց նեցուկը վայելող, ... եւ իր պիւտեհէն յատկացնէ հայ լեզուի պաշտպանութեան, եւ հայութեան ապագան երաշխաւորող հայ նոր սերունդին, որ ճիշդն է՝ գրկաբաց ընդունուի ամէնօրեայ մեր դպրոցներէն»:

Խորապէս տպաւորեց զիս «Արմէն Այնթապեան» հայր... որ Մարդէր» յօդուածը: Ան, մանկութիւնը Մարաշի մէջ արհաւիրքով ապրած, երիտասարդութիւնը՝ Եւֆրատի մէջ, ուր Արաբ-շրջական պատերազմի հետեւանքով ընտանեօք Կիպրոս փոխադրուած, անկէ ալ Յոյն-Թուրք խռովութիւններէն Լիբանան փախած եւ հոն ալ Լիբանանի քաղաքացիական կռիւներուն, ռումբերու տակ ինը տարի ապրած: Ահաւասիկ մէկ հայ մարդու կեանք, չորս պատերազմ դիմագրուած, «Հայ մարդու պատկերազարդ պատմութիւն»:

Եւ սակայն, Արմէն Այնթապեան ոչ միայն փորձեց սպիտակել իր վէրքերը՝ այլ նաեւ ջանաց գորացնել իր եւ իր շուրջիներուն փլած ներաշխարհը: Վիպակներ գրեց, հայ մամուլին աշխատակցեցաւ, ակումբներուն մէջ հայ երիտասարդներուն իր ճանչցած թուրքը ներկայացուց, «որոնց ամենէն արդարապէս ու ուղղամիտն անգամ թուրք է՝ կատաղի ազգայնամոլ, պատրաստ եթաղանով դիմաւորելու հող պահանջողները»:

Արմէն Այնթապեան զձեռն Յեղասպանութեան Քարտէսը գոյնզգոյն եւ կեանքը վտանգի տակ դնելով, յետագային Պէյրութի հայկական թաղերուն մէջ «Նոր Ֆետալի»ներու ճակատները համբուրելու եւ զանոնք իրարիտակութիւն գնաց:

Յեղասպանութեան վերապրած երկրորդ «Անգուզական հայ մը՝ Բենիամին Ժամկոչեան»ն է:

Իսկապէս մեր ճանչցած մարդոց մէջ՝ ամենէն առաքինի եւ տիպար հայը: Մնած Տիրամկերտի մօտերը Հայնէ գիւղին մէջ, 1895ին, Թւրքապետին, Ռուբէն Զարե

դարեանի եւ գերմանացի հմուտ ուսուցիչներու շունչին տակ դաստիարակուած՝ Խարբերդի մէջ, Զօր. Անդրանիկի բանակին մաս կազմած, շարքային Հնչակեան, հայերէն լեզուի ուսուցիչ Ատանայի Արթարեան վարժարանին մէջ հայ որբերու մայրենի լեզու փոխանցելու տենդով բռնկած, անօթութեան համակերպած, երբ 1923ին մորիկը գինք Պէյրութ կը նետէ, ուր փայտաշէն «Քէմփ»ին մէջ Սահակ Խապայեան Կաթողիկոսի անունով «Սահակեան» վարժարանը կը հիմնէ եւ 50 տարի՝ բոլորանուէր ծառայութեամբ, անոր տնօրէնութիւնը կը վարէ: Քրիստոնէական սկզբունքներով ապրող՝ խոր հաւատացեալ, հայ իրենակներու յոյսի սիւն կը հանդիսանայ, գերծ ամէն տեսակի պատիւներէ, եւ հազարաւոր տիպար շրջանաւարտներ ազգին համար պատրաստելով իր միաթաշարութիւնը կը գտնէ «Ես իմ վրէժս լուծեցի թուրքէն» ըսելով:

«Գաղթը Վէրքով եւ Երգով» գրքին մէջ, Յովհաննէս Հաննէսեան, սփիւռքեան վէրքերով լի կեանքի պատառին վրայ կը ներկայացնէ փայլուն աստղեր, որոնք վէրքերը երգի կը վերածեն, ինչպէս՝ Հ.Բ.Լ.Մ.ը, որ գութէ եւ նպաստէ աւելի պետութեան մը ակնկալուած գործեր կը կատարէ, երգիչներ՝ Ալիքսան Մնակեան, Լեւոն Գաթրճեան, Արփինէ Փեհլիվանեան, Արա Կիրակոսեան եւ Ժանէթ Գուլամճեան իրենց թովիչ ձայներով ազգային ոգին վառ կը պահեն, Ժագ Յակոբեան՝ իր բանաստեղծութիւններով «Հայաբոց յորդահոս աղբիւր է», իսկ Յակոբ Օշական՝ հսկայ մը եւ եզակի երեւոյթ մը հայ արձակագիրներու ճոյլին մէջ: Նաեւ, Հ.Ե.Լ. «Վահրամ Փափազեան» եւ Լոս Անճելոսի «Վարդան Աճեմեան» թատերախումբերը, պետութիւն չունեցող ազգին հաւաքական հոգածութեան առարկայ պէտք է դառնան» կ'ըսէ հեղինակը:

«Ղուրպան ըլլամ քեզի» պատմուածքը ընթերցողին աչքերէն արցունք կը բերէ: Կլէնտէյլի մէջ, գաւազնին բնկարանին մէջ «բանտարկուած» մայրիկը, Պէյ-

րութի Նոր Ատանա թաղի եկեղեցին եւ դրացիներուն կարօտը կը քաշէ, մարդ տեսնելու, գաւաթ մը սուրճ խմելու, սրտի կակիծը թեթեւցնէ մարմաջ ունի եւ երբ անակնկալ դուռը կը գարնուի, մայրիկը հրճուանքէն չի զիտեր ինչպէս հիւրասիրէ հեղինակը եւ երբ զայն ճամբու կը դնէ ճակատը կը համբուրէ՝ եւ «հազար օրհնէնք տալով եւ խաչ քաշելով անոր կունակին»: Քանի մայրիկներ այսօր բանտարկուած են չորս պատերու մէջ... մեր օրերու ողբերգութիւն...:

«Զրոյց Տղու հետ» յօդուածի մէջ, Յովհաննէս Հաննէսեան՝ գիտակից հայ հայրը մանչ գաւազն ջահը կը փոխանցէ ըսելով. «Երէկ ես էի յառաջապահ մարտիկը լեզու, ընտանիք գոյամարտին, այսօր հերթը քուկդ է, պահպանելու լեզուն հայոց եւ ապրելու մէջը անոր» եւ կ'աւելցնէ. «Զոյջ... ընտրէ Նայիրեան դաշտէն քաղուած վարդ մը հմայուն...»:

«Ճամբայ բացէ՛ք նոր սերունդին» գրութեան մէջ, ան կ'ազդարարէ. «Մի՛ թողուք որ մեկին անոնք, չուեն մեզմէ՝ ձեր մարդկային տկարութեան, ԵՍ-ի համար եւ աթոռին...»:

«Մեր Կուսակցութիւնները» յօդուածին մէջ, Յովհաննէս Հաննէսեան կը գրէ, թէ մեր կուսակցութիւններն ալ սփիւռքացան եւ մինչեւ այսօր երկրէ-երկիր կը գաղթեն, բայց անոնց կոչ կ'ընէ «ամոքեն վէրքերը գաղթի-արտագաղթի եւ փոխեն ուղղութիւնը կարաւաններու՝ դէպի Հայրենիք» եւ մանաւանդ հպարտութիւն ջամբեն հայուն:

Ահաւասիկ խոր հայասէր Յովհաննէս Հաննէսեանի սրտի մորմոքը եւ անոնց մեղմացման միջոցները: Յուսանք, «Գաղթը Վէրքով եւ Երգով» հատորը ընթերցողները, հոգեպէս ցնցուին, արթնան անտարբերութեան թմբիքէն, եւ անփութութեան եւ ազգին ղեկավարները, ո՛չ անուանապէս, այլ իրապէս, ձեռք առնեն ազգին ղեկը եւ զայն առաջնորդեն խաղաղ նաւահանգիստը՝ Մայր Հայրենիք՝ Արարատի փէշերուն երկու կողմերը:

ՅԱԾՆՈՅ ՅԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ Վ Ի Գ Ա Կ Ա Յ Ա Ն ՈՒ Թ Ի Ի Ն
Ի նպաստ
Նոր Յաճնոյ Մեծն Մուրատ դպրոցին
Մեծ Պարզեւ՝ 2008 Lexus ES 350
Ա. Պարզեւ՝ Երկու Երբ ու Դարձ Տոմս Հայաստան
Բ. Պարզեւ՝ Laptop Համակարգիչ
Գ. Պարզեւ՝ 42" Plasma TV
Վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ Կիրակի, Մարտ 16, 2008, Կ.Ե. Ժամը 8:00ին Verdugo Hills Country Club
400 West Glenoaks Blvd., Glendale, CA 91202
Նոր Հաճըն Քաղաքի 50-ամեակի տօնակատարութեան առիթով
Նուէր՝ \$100
Տոմսերը ստանալու համար հեռաձայնել՝ (626) 351-0695, (626) 577-7234, (818) 243-7029

Massis Weekly on the Internet
www.massisweekly.com

ԱՅԺՄԱԿԱՆ ՆԻԹԵՐ

ԱՇԽԱՐՀԸ ԿՐ ԿԱՌԱՎԱՐԵՆ ԱՁԱՏՈՒԹԵԱՆ ... ԴԱՐՎՈՒՄԵՐԸ

Աշխարհ եկեր ես, ըսէ, ի՞նչ կը նախընտրես ըլլալ, ազա՞տ կամ ստրուկ, տէ՞ր կամ ծառայ, անկա՞խ կամ հպատակ: Քեզի կը թողուն նախընտրութիւնը, որ համաձայն կոչուածիդ որոշես ապագան:

Կրնաս շատ բարի ու բարեպաշտ մարդ մը ըլլալ եւ հայութեան մէջ գնահատելի ներկայութիւն մը՝ հանրանուէր պարտականութիւններով: Կրնաս ըլլալ նոյնպէս՝ չարակամ ու չարասիրտ՝ նզովուելի ժողովուրդէն:

Որքան ալ՝ վերոգրեալ հարցումը տարականն ու տարօրինակ թուի, հրատապ հարց մըն է մտածող մարդուն համար, որ իտէպլ մը կը հետապնդէ եւ կ'ուզէ հասարակութեան մէջ պատուաբեր անձնաւորութիւն մը ըլլալ եւ ոչ թէ անօգուտ եւ հասարակ մարդ մը:

Հարցումը՝ եղբւր է պարզ կամ բարդ՝ պէտք է պատասխան մը տրուի: Այս շփոթ օրերուն՝ շատ են հարցումները, որոնց պատասխանն ու բացատրութիւնն չի տրուիր, յատկապէս անոնց կողմէ, որոնց շահերը կը պարտադրեն, որ լուռ մնան:

Մարդկային միտքը յոգնած է անձնական հոգերով եւ չ'ուզեր զբաղիլ այնպիսի հարցերով, որոնք չեն շահագրգռեր իրենց պահանջները եւ ակնկալութիւնները:

Աշխարհի համապատկերը՝ համատարած մեր առջեւն է, բազմապիսի իրադարձութիւններով ու բազմացեղ մարդերով: Պարզ ու յստակ կ'երեւան անոնք, իրենց բնութիւններով եւ սովորութիւններով, գործառնութիւններով եւ յարաբերութիւններով, ծառայութիւններով եւ ապօրինութիւններով, մեղքերով եւ սխալներով:

Այս մարդոցմէ մէկը պիտի ըլլաս դուն մարդկային հասարակութեան մէջ, սիրոյ բարի կամ չար գործերով:

Մեծագոյն եւ մահացու փորձութիւնը որ պիտի գերէ հոգիդ իր շլացուցիչ հրապոյրովը դրամին կուռքն է, սատանային դրամանիշը, որուն ձգողական զօրութիւնը շուարումի պիտի մատնէ քեզ: Կեանքդ պիտի վերածէ սարսափազդու մրցակցութեան մը, հոգեւոր ռազմադաշտի մը, որ պիտի ստուգուի ու վկայուի սրբութեանդ վարկը եւ որակը:

Երկու հակադրուած ուժեր պիտի ճակատամարտին մէջդ, մէկը՝ հրեշտակն է, որ կը պայքարի սատանան խեղդել եւ ազատել քեզ իր կապանքներէն եւ միւսը սատանան, որ կը մաքառի, որ մնաս Աստուծոյ լոյսէն հեռու, իր խաւա-

րակուռ մթութեան մէջ: Քեզմէ կախում ունի, թէ այս երկուքէն, որուն զօրակից պիտի ըլլաս, հրեշտակի՞ն, թէ՛ սատանային:

Գիտեմ, որ մարդիկ պիտի ուզեն տէր ըլլալ եւ ոչ մէկը ծառայ, ազատ՝ եւ ոչ մէկը՝ ստրուկ, անկախ՝ եւ ոչ մէկը հպատակ:

Մեզմէ ամէն մէկուն կեանքը՝ այնպէս դասաւորուած է, որ պիտի ընեմ, ինչ որ ես կ'ուզեմ՝ եւ պարագաներու բերումով, ինչ որ ուրիշները կ'ուզեն: Այս փոխադարձութեան վրայ՝ երկրի անիւները կը շարժին ու կ'ապահովեն մարդուն յառաջդիմութիւնը եւ ապահովութիւնը:

Մարդուն մեծ դժբախտութիւնը կը սկսի այն օրէն, երբ չի կրնար համաձայն իր հակումին ու կամքին լուծել իւրայատուկ հարցերը:

Դիւրին չէ ներկայ ապերախ պայմաններու մէջ, նախասիրութիւններով գործել եւ արդիւնաւորել ձեռնարկութիւններ ու նպատակներ: Ամէն քայլափոխիդ արգելք մը՝ խուժի պէս կը ցցուի ու կը կասեցնէ խոյանքդ:

Արտաքին միջամտութիւնները եւ հակասութիւնները կը պաշարեն ու կը շղթայեն ուժերդ ու կը կանգնին առջեւդ, որ քայլ մը աւելի չ'չառաջանաս:

Ինչ որ կը պատահի ներկայիս հինգ ցամաքամասներուն վրայ՝ պատերազմն է ճշմարտութեան եւ արդարութեան դէմ, անկասելի պատերազմը, ուր կը գոհուին, ոչ թէ մարդիք այլ ժողովուրդներ՝ հօգրներու զօրակցութեամբ, այնուհետեւ ռազմավարական սկզբունքներու եւ ազգային շահերու:

Ամէն անլուծելի հարց, քաղաքական եւ տնտեսական՝ կը բերուի մակերեսի վրայ եւ խորք կ'անտեսուի, որ հարցերը մնան ու բարդանան, եւ երբեք լուծումի չ'յանգին:

* * *

Ազատութիւնը՝ փոքր ու անզօր ժողովուրդներու համար՝ իրենց ամբողջ գոյութեան ընթացքին՝ անհասանելի երազ մը, ցնորք մը եղած է:

Ազատութիւնը՝ սկսեալ մեր հայրենի երկրէն, ոչ մէկ ժողովուրդի կեանքին մէջ չէ գտած տակաւին իր ճշմարիտ բացայայտումը:

Միայն բռնակալները չեն, որ անխնայ խոշտանգած են գայն, այլ այն բոլոր պետական պարագլուխները, որ այսօր՝ մարդկութեան ճակատագրին անպարտելի ԱՌԱՋ-ՆՈՐԴԵՆԲՐԸ կը հռչակուին:

Ամէն բռնակալի կեանքը մար-

տիրոսական վախճանով կը բնորոշուի եւ կը չուէ աշխարհէն, պատմութեան էջերուն մէջ թողելով նզովեալ անուն մը:

Բռնատէրը կը դողայ ստրուկէն եւ ստրուկը կը դողայ բռնակալէն: Երկուքն ալ՝ ոչ աւելի եւ ոչ պակաս, կը շնչեն համագիշերային մղձաւանջներով եւ համացերեկային դողեր:

Խաղաղ ու ապահով չեն երկուքն ալ, կը սպասն յուսափառ, որ մէկը միւսը տապալէ յեղափոխութեամբ:

Բռնակալը եւ ստրուկը արդար չէ կոչել հասարակութեան մէջ՝ ազատ անձնաւորութիւններ:

Ես չեմ կրնար կոչել զանոնք Աստուծոյ ստեղծագործութիւնները եւ ոչ ալ մէկը միուսէն նախամեծար գոյութիւններ:

Այսօր ազատութիւնները, ազատութիւնն չեն, այլ խաբկանք, մարդը եւ մարդկութիւնը կը խաբեն նորահասարակ ճշմունքներով:

Մեր տարաբախտ հայրենիքն ալ՝ ազատութեան մէջ ազատ չէ, անասելի գրկուածութեան մէջ կը վայելէ անկախութեան-չարիքները:

Հոն՝ կեանքը այն չէ, ինչ որ էր մօտիկ անցեալին: Պակասները եւ պահանջները բարձրացած են, անզօրծութիւնը գազաթնակէտին հասած եւ անտարբերութիւնը կը բարացուցէ իր հրեշտային կերպարը:

Հայրենաբնակ հայը՝ թշուառութենէ մտրակուած՝ երէկուան հայրենասէր հայը չէ: Աչքերը հեռաւոր եւ օտարաբոյր հորիզոններ յարած՝ ապաստան կը փնտռէ, որ ընտանիքը փրկէ հանապազօրեայ ապրուստի նեղութիւններէն:

Շատեր կը նային իրենց շուրջը առանց տեսնելու եւ շատեր ալ կը տեսնեն, առանց նայելու: Ստացիր վիճակ մը, որ ցաւ կը զգաս իրենց տարաբախտ վիճակին վրայ:

Ո՞ր իմաստուն մարդը վեր կը նայի եւ հիասքանչ կը դիտէ կապոյտ երկինքը, որ գոց կը թուի իր կեանքին վերեւ:

Արդիապաշտ մարդը նիւթականէն վեր՝ ոչինչ կը տեսնէ երկրի վրայ: Մեղքին գահակալութիւնը կ'իշխէ ամէն տեղ եւ ամէն մարդու վրայ:

Նայեցեք, սա աննշան թռչուններուն՝ երամ երամ կենսաւարի կը թռչին եւ իրենց հեշտալուր ճիչե-

րով, ծառէ ծառ կը տաղերգն արարչագործութեան փառքը:

Ո՞վ կը հոգայ, կը հագուեցնէ եւ կը սնուցանէ զանոնք, կոյր բախտը կամ նախախնամութիւնը: Մարդ ո՞ր աստիճան մտքով, հոգիով, հաւատքով անբանացած պէտք է ըլլայ, որ Տիեզերակային հոգատարութիւնը չտեսնէ անոնց գեղազարդ գոյութեան մէջ:

Տեսէք սա վարդը եւ շուշանը, մի՞թէ անոնց հմայիչ տեսքը եւ անուշահոտ բուրմունքը պերճախօս վկայութիւնները չէ՞ն Աստուծոյ ձեռարուեստին:

Ինչո՞ւ կ'ըսես հիասթափուած եւ յուսալքուած, որ կեանքը իմաստ եւ նշանակութիւն չունի եւ Աստուծոյ ամենաթանկագին պարգեւը, որ կեանքն է, վաղաժամ վախճան կուտաս անոր:

Մարդ որքան փոքր եւ խոնարհ ըլլայ, արժէք կստանայ, երբ կը դիտես գայն, որպէս Աստուծոյ ձեռակերտը, յաւիտենականութեան պրիսմակէն:

Բոլոր անոնք, որ մեղքը պաշտած են եւ Աստուծոյ գոյութիւնը ժխտած, պատուհասուած հոգեվարքով՝ աւանդած են իրենց հոգին:

Հիմա, որ հասայ յօղուածիս աւարտին, հայրաբար կը հարցնեմ քեզի եւ կ'ակնկալեմ, որ պատասխանես սրտաբուխ անկեղծութեամբ:

Ի՞նչ տեղ կը գրաւէ Երկնաւոր Հայրը ամենօրեայ կեանքիդ մէջ, առաջի՞ն, երկրո՞րդ, երրօ՞րդ, վերջի՞ն, հաւանաբար անկիւն մը բաց տեղ չես թողած Անոր համար, ափսոս քեզի, բիւ՛ր ափսոս, երանի այդ ապերախտ սրտով երբեք ծնած չ'ըլլայիր:

Մեծն Աղեքսանդրի խորհրդատուներէն մին, օր մը մօտեցաւ եւ ծանր ամբաստանութիւններ ըրաւ պալատականի մը մասին, որմէ կը նախանձէր:

Թագաւորը իր ափովը գոցեց իր մէկ ականջը եւ պաղարիւն լսեց ամբաստանողը:

Պալատականը գարմանքէ դրդուած, թէ ինչո՞ւ իր մէկ ականջը գոցեց:

-Լսեցի ուշադրութեամբ, ինչ որ ըսիր, բաց մէկ ականջով միայն: Միուս ականջով՝ հիմա պիտի լսեմ ամբաստանեալը, այն ժամանակ պիտի դատեմ, թէ երկուքէդ ո՞վ իրաւունք ունի:

ԲԱՑՈՒԱԾ ԵՆ
Հիպնոսարուժութեան երկու կեդրոններ
ղեկավարութեամբ՝
Փորձառու բժիշկ Արթին Սաղրեանի

Փաստիցայի մէջ՝
Երեմյաքթի, Հինգշաբթի եւ Շաբաթ
Հասցէ՝ 1060 N. Allen Ave. 2nd floor Unit E
Pasadena CA 91104

Կլէմտէյի մէջ՝
Երկուշաբթի, Զորեմշաբթի եւ Ուրբաթ
Հասցէ՝ 450 North Brand Blvd. Suite 600
Glendale CA 91203
Հեռախօս (818) 434-8118
միայն ժամադրութեամբ
Առաւօտեան ժամը 10-էն, կ.ե. ժամը 3

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՄ
ՓԱՍԱՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ
 (200 ԵՈԳԻ ՐԱՄԱՐ)
ԱՍԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ԸԱՄԱՐ
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA
ԸՆՈԱԶԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

«ՎԱՍ ԱՅՈՒՆԵԱ»

Շարունակուած էջ 17-էն

րին աշխարհներ գնան, հարսանեկան խնճոքներին խրախճանք բոցալառեն: Աշուն, Արարատեան դաշտի շէներում, մայրուղիներում, հագար, հագար գոյնի մրգերով ու բարիքներով արեւացած սեղաններ են բացում: Բերքի տօն է, այնտեղ է հայոց նախագահը, շինականների հետ չհասունացած գինի է ըմպում, խոնջանքն է նրանց փառաբանում: Արմէնհայը երբեք չմոռացաւ իր նախնիներին, եւ արդեօք այս բերքի տօնը իրենց Նաւասարդը չէր, երբ հայ շինականները իրենց բերքի երախայրիքն էին նուիրաբերում իրենց Մայր Անահիտին, Աշտիշատի ու Բագարանի աստուածների տաճարներին: Հայ, արդեօք պիտի գնաս հայրենի հողը մայրացնելու ու աշնանը քու բերքի տօնով արբենալու:

Աշնանը, Հոկտեմբերի երկրորդ տասնօրեակին, հայերը իրենց մայր ոստանի՝ Երեւան-էրեբունի, ծնունդն էին տօնում նրա միջնաբերդի ստորոտի հրապարակում: Ոստանն էր ամբողջ գալիս հրապարակ: Թմբուկներն էին զարկում, ծիրանափողերն էին հնչում, բերդի գագաթի 2750 աստիճաններից, առաւօտեան արեգակը ափի վրայ պահած, հայոց Արգիշտի-Արամայիս արքան էր իջնում ցած: Ժողովուրդի «Ուռու»ները երկինքն էին պատում եւ հասնում «Խալտի» Հայկ աստուծոյ Մուսասիր-Մուշ կամարակապ, սիւնագարդ տաճար, որի կրկնօրինակը ձեռքին պահած Ասորեստանի արքայ Մարգոնն էր արձանացել աղիւսի սալիկի վրայ: Աշխարհում առա-

ջին կամարակապ-սիւնագարդ շինութեան վկան էր այն, «կամարներ»ը, «սիւններ»ը այս տաճարի որմերում են ծնուել:

Եւ արքան էր աւետում, որ «Խալտի աստուծոյ մեծութեամբ Արգիշտին, Մէնուայի որդին, այս հոյակապ ամրոցը կառուցեց, անուանեց էրեբունի... Արգիշտին, Մէնուայի որդին, թագաւոր է հզօր, թագաւոր Բիլյանիլիի, տէրը Տուշպա քաղաքին»: Մայր ոստանի քաղաքապետն էր նրան դիմաւորում եւ հրաւիրում գահին բազմելու: Տղաների ու աղջիկների խումբը արքայի պատուին «էրեբունի» երգն էին հնչեցնում: Հրապարակն էր բացում, Սամնայ քաջերի, «Քոչարի» պարերն էին, տղաների բերդացած պար, երգեր հագար-հագար, որոնց հնչիւնները փերիների թեւերին բազմած գնում էին Տուշպա՝ Վան, նրա արքաներին ողջոյն տանելու: Հայոց մայր ոստանի ծննդեան հրավառութիւնն էր, աւելի հին քան Աթէնքն ու Հոմերը, 2789 տարեկան է նա: Հրապարակի տների շէմերի սեղաններին աշնան մրգերն էին բրգացել, Բիլյանայի Խալտի աստուծոյ ըմպելիք՝ գինի, որ անցորդները աշնան բարիքներով արբենային: Ինչու ենք հայ թաւազոր Արգիշտի-Արամայիս-ին Ուրարտուի» արքայ կոչում, ինչ է նա չգիտէր որ երկրի անունը որ իր քարէ արձանագրութիւններումն այն Բիլյանա-Բիլյանիլի էր կոչել եւ ոչ թէ Ուրարտու, նա իր երկիրը համարել էր Նայիրեան իշխանութիւններից կազմաւորուած նոր պետական միաւոր՝ Աստուածաշնեան Արարատեան թագաւորութեան,

արմէնների Արմինա, որին յետագայում Արմէնիա-Հայաստան պիտի կոչէին:

1950 թուականին, Արին Բերդ բլուրի պեղումների ժամանակ յայտնաբերուել էր սեպագիր քարէ արձանագրութիւն, որը ականաւոր ուրարտագէտ գիտնական՝ Մարգօ Իարայէլեանի վերծանումը՝ Արգիշտի-Արամայիս թագաւորի պատգամն էր եղել էրեբունի ամրոցքաղաքի հիմնադրման մասին:

Սակայն ով էր եղել Արգիշտի արքան՝ Աստուածաշնեան Արարատեան թագաւորութեան հիմնադիր՝ Արամ-Արամէ արքայի որդի Մէնուա Ա.ի գաւակը: Հայոց պատմիչ Թովմա Արծրունին, իր «Արծրունեաց Տան Պատմութիւն» մատենում յիշատակել է Հայոց Արմայիս թագաւորին, որը իր վկայութեամբ գահակալած է եղել Ասորեստանի Նինոս թագաւորի ու նրա կին յաջորդ Շամիրամի ժամանակաշրջանին: Նոյն ժամանակ, ն.ք. ութերորդ դարի սկզբներին գահակալել էր նաեւ Արգիշտին: Նա կառուցած էր եղել նաեւ կարմիր Բլուրի Թէյշապանի ամրոցը ու Արգիշտիիլի բնակավայրը, որը մինչեւ այժմ անուանում են Արմաւիր: Պատմահայր Մովսէս Խորենացին իր «Հայոց Պատմութիւն» մատենում հաւաստել էր, որ հայոց Արմայիս արքան է կառուցել

Արմաւիր բնակավայրը: Ինչպիսի ապշեցուցիչ նոյնութիւն՝ Արգիշտի ու Արմայիս: Ուրարտու, Ուրարտացի չկայ, Արարատեան թագաւորութիւն-Արմինա-Արմէնիա, Արմէն-հայեր են նրանք, ափսոս որ նրանց բոլոր արձանագրութիւնները գրուած են եղել սեպագիր ասորերէնով եւ նրանք վերծանում են այդ լեզուն կարգալու «բանալ»ով: Եւ եթէ մի յանդուգն արեւորդի հայ այդ արձանագրութիւնները կարողանայ կարգալ մի այլ բանալիով, նրանք հայերէն պիտի արտասանուեն, ինչպէս հիմա մի Արմէն տղայ Շումէրների սեպագրերը կարգում է հայերէն, քանզի առաջին գրերը ստեղծուել են հայոց լեռնաշխարհում: Ըստ պատմաբան Մարտիրոս Գաւուզեանի, «Ար» մասնիկը հեթանոս հայերի արեւ աստուծոյ խորհրդանիշն էր եղել, իսկ «Գիշ», «Մա»ի ասորերէն հոմանիշը՝ գաւակ նշանակութեամբ, երկուսն էլ «Արեւորդիներ» իմաստով: Այսպէս, Արգիշտի, նոյն ինքը Արմայիսը, հայոց պատմահօր յիշատակած Արմաւիր բնակավայրի նոյն հիմնադիրներն են, նրա վկայած Արամ-Արամէ նահանգապետի տոհմի նոյն արքան:

Աշնան բարիք հայոց շէների արտերին, աշնան շաղոտ արեւի լոյս հայերի սրտերին:

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցէք
«Մասիս» Շաբաթաթերթին
 T: (626) 797-7680 F: (626) 797-6863
 Email: massis2@earthlink.net

Wahib

Wahib's

MIDDLE EAST RESTAURANT

الشرق مطعم

MEDITERRANEAN LEBANESE FOOD

COME IN AND ENJOY OUR PATIO AND THE FINEST SHISA "HOOKAH"

CATERING FOR ALL OCCASION

MOUHAMAD SALEM & HIS BAND ~ VARTAN / NAZO & AMIR

FAMILY ENTERTAINMENT BANQUET HALL EVERY FRIDAY ~ & ~ SATURDAY NIGHT

INTERNATIONAL ~ ARABIC

CALL FOR RESERVATION

BELLY~DANCING

910~E.MAIN ST, ALHAMBRA, CA.
TEL 626-281-1006 626-587-1048
FAX 626-281-3641

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ARMENIAN GENERAL BENEVOLENT UNION

Բեղմնաւոր Անցեալ
Proud Past

Լուսաշող Ապագայ
Exciting Future

The Western Diocese of the Armenian Church of North America
The Armenian General Benevolent Union
Present

The Second
North American tour
of the award-winning
performing arts troupe of
the Nork Children's Center,
the "HAYORTATS".

One-of-a kind tour de force, coined as the
"Armenian Cirque Du Soleil"
Unparalleled talent, spirit and vitality,
the troupe of over 60 young and dynamic
performers will delight and entertain with a
mix of traditional Armenian and contemporary
art forms; song, dance, instrumental music,
dramatic recitation as well as skillful and thrilling gymnastics and aerobatics

**"HAYORTATS"
PERFORMANCE SCHEDULE**

THURSDAY, NOVEMBER 8, 2007
AGBU MANOOGIAN-DEMIRDJIAN SCHOOL
6844 OAKDALE AVENUE, CANOGA PARK
STUDENT PERFORMANCE
4:00 PM, \$12.00

SUNDAY, NOVEMBER 11, 2007
AGBU ALEX MANOOGIAN CENTER
2495 E. MOUNTAIN STREET, PASADENA
GALA PERFORMANCE
5:00 PM, \$100.00

FRIDAY, NOVEMBER 16, 2007
WESTERN DIOCESE ARMENIAN CHURCH
3325 N. GLENOAKS BLVD., BURBANK
8:00 PM, \$30.00 18 & YOUNGER \$15.00

FRIDAY, NOVEMBER 9, 2007
AGBU MANOOGIAN-DEMIRDJIAN SCHOOL
6844 OAKDALE AVENUE, CANOGA PARK
8:00 PM, \$30.00 18 & YOUNGER \$15.00

THURSDAY, NOVEMBER 15, 2007
AGBU ALEX MANOOGIAN CENTER
2495 E. MOUNTAIN STREET, PASADENA
STUDENT PERFORMANCE
4:00 PM, \$12.00

SATURDAY, NOVEMBER 17, 2007
AGBU ALEX MANOOGIAN CENTER
2495 E. MOUNTAIN STREET, PASADENA
8:00 PM, \$30.00 18 & YOUNGER \$15.00

SATURDAY, NOVEMBER 10, 2007
AGBU ALEX MANOOGIAN CENTER
2495 E. MOUNTAIN STREET, PASADENA
8:00 PM, \$30.00 18 & YOUNGER \$15.00

SUNDAY, NOVEMBER 18, 2007
AGBU ALEX MANOOGIAN CENTER
2495 E. MOUNTAIN STREET, PASADENA
5:00 PM, \$30.00 18 & YOUNGER \$15.00

FOR INFORMATION & TICKETS

CONTACT THE AGBU OFFICES AGBU MANOOGIAN-DEMIRDJIAN SCHOOL ABRIL BOOKSTORE CHATERIAN VIDEO
626.794.7942 818.883.2428 818.243.4112 818.242.6928

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈՒԼԻ ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆ

Հայաստանի ֆուտպոլի առաջնութեան 26-րդ հանգրուաններու մրցումներուն արդիւնքները

Նույն ժամանակահատված	Նույն ժամանակահատված	Նույն ժամանակահատված	Նույն ժամանակահատված
Պանոսյան - Բանանց	3-2	Բանանց - Միկա	0-1
Փրենիկ - Կիլիկիա	2-0	Փրենիկ - Արարատ	4-1
Արարատ - Միկա	1-2		
Շիրակ - Ուլիս	0-1		

Խումբերու դասաւորումը

	Խաղ	Յաղթ.	Հաւ.	Պարտ.	Կոլ	Միակոր
1. Փրենիկ	27	18	3	6	58-20	57
2. Բանանց	27	15	4	8	50-26	49
3. Արարատ	27	15	3	9	47-40	48
4. Միկա	27	13	8	6	41-24	47
5. Պանոսյան	27	11	6	10	35-30	39
6. Շիրակ	27	8	7	12	25-37	31
7. Ուլիս	27	8	5	14	19-44	29
8. Կիլիկիա	27	1	2	24	10-64	5

**ՇԱԽՄԱՏԻ ԵՐՈՊԱՅԻ ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԴԱՐՉԱԲ ՓՈԽ-ԱՒՈՅԵԱՆ**

Շախմատի Հայաստանի հաւաքականը Զոնախաղի խումբում դարձաւ Եւրոպայի թիմային առաջնութեան փոխ-ախոյեան: Հայ շախմատիստները 2,5:1,5 հաշուով այսօր պարտութեան մատնեցին Իսրայէլի հաւաքականին:

1-ին խաղատարտակի վրայ Լեւոն Արոնեանը պարտութեան մատնեց Էմիլ Սուտովսկիին: Եւս մէկ յաղթանակ տարաւ Վլադիմիր Յակոբեանը, որը հանդէս էր գալիս 2-րդ խաղատարտակի վրայ: Գաբրիէլ Սարգսեանը իր պարտիան աւարտեց ոչ-ոքի, իսկ Կարէն Ասրեանը պարտութիւն կրեց: Այս յաղթանակից յետոյ Հայաստանը անկախ միւս հանդիպումների ելքից ամրապնդուեց 2-րդ հորիզոնականում:

Հայաստանի հաւաքականը անցկացրած 9 հանդիպումներում վաստակեց 14 թիմային եւ 20,5 անհատական միակոր: Իսկ ախոյեանի կոչումը նախքան այս տուրը նուաճել էր Ռուսաստանի հաւաքականը: Այսպիսով 2006թ. համաշխարհային օլիմպիադայում յաղթելուց յետոյ Հայաստանը դարձաւ Եւրոպայի փոխ-ախոյեան: Իհարկէ, սա գերազանց արդիւնք է, սակայն հայ շախմատիստները եւս մէկ անգամ հաստատեցին իրենց բարձր կարգը:

Հայաստանի կանանց հաւաքականը այսօր 2:2 հաշուով աւարտեց հանդիպումը Վրաստանի հետ: Հայաստանը ներկայումս ընթացում է 3-րդ հորիզոնականում, սակայն բացառուած է, որ մեր թիմին շրջանցի Ուկրաինան:

ԹԵՆԻՍ

ԴԱԻԹ ՆԱԼԲԱՆԴԵԱՆԸ ԿՐԿԻՆ ՅԱՂԹՈՒՄ Է

Արթնթիւնհայ թենիսիստ Դաւիթ Նալբանդեանը շարունակում է իր յաղթարշաւը միջազգային մրցաշարերում: Այս անգամ Նալբանդեանը յաջողութեան հասաւ «Պարիքաս Մաստերի» խաղարկութիւնում: 1/8-րդ եզրափակիչում Դաւիթը 6:4, 7:6 հաշիւներով յաղթեց աշխարհի թիւ 1 թենիսիստ Ռոջեր Ֆեդերերին:

Քառորդ եզրափակիչում Նալբանդեանը առաւելութեան հասաւ Դաւիթ Ֆերերի նկատմամբ եւ դուրս եկաւ կիսաեզրափակիչ, որտեղ պարտութեան մատնեց նաեւ Գասկերին:

Եզրափակիչում Դաւիթ Նալբանդեանի մրցակից Ռաֆայէլ Նադալն էր, որին նա յաղթեց 6:4, 6:0 հաշուով:

**ԲՈՆՏՔԱՄԱՐՏԻ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆՈՒՄ
ՀԱՅ ԲՈՆՏՔԱՄԱՐՏԻԿՆԵՐԸ 3 ՕԼԻՄՊԻԱԿԱՆ
ՈՒՂԱԳՐԵՐՆ ԵՆ ՆՈՒԱԾԵԼ**

Շիզակոյում ընթացող բունցքամարտի աշխարհի առաջնութիւնում Հայաստանը այլեւս մասնակից չունի: Քառորդ եզրափակիչ դուրս եկած մեր բոլոր 3 մարզիկներն էլ պարտութիւններ կրեցին:

64 կգ քաշային էդուարդ Համբարձումեանը 6:10 հաշուով զիջեց ճապոնացի Մասատոսուկո Կավաչիին: Սա քառորդ եզրափակիչ հանդիպումներում գրանցուած ամենանուագազոյն հաշիւն էր, որից յետոյ Համբարձումեանը դուրս մնաց յետագայ պայքարից:

48 կգ քաշային Յովհաննէս Դանիէլեանը 6:18 հաշուով պարտուեց թաիլանդը ներկայացնող Ամնաթ Ռուենրոնգին, իսկ 60կգ քաշային Հրաչիկ Զավախեանը 12:27 հաշուով պարտուեց իտալացի Դոմենիկո Վալենտինոյին:

Յիշեցնենք, որ այս մարզիկները արդէն օլիմպիական ուղեգրեր էին նուաճել: Այսպիսով՝ Հայաստանի հաւաքականը աւարտել է իր ելույթները աշխարհի առաջնութիւնում չնուաճելով ոչ մի մետալ:

ԵՐՈՊԱԿԱՆ ՖՈՒԹՊՈՒԼ

ԱՆԳԼԻՈՅ ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆ

Անգլիոյ ֆուտպոլի առաջնութեան 12-րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները

Ֆուլհամ - Ռիտինկ	3-1	Միտլըզպորո - Թոթեհամ	1-1
Նիւքսթըլ - Փորթսմութ	1-4	Ուիկան Աթլ - Չելսի	0-2
Էվըրթըն - Պըրմինգհեմ	3-1	Ասթոն Վիլլա - Տերսայի Քաունթի	2-0
Մանչեսթըր Ս. - Սանտըրլէնտ	1-0	Ուէսթ Համ - Պոլքըն	1-1
Արսենալ - Մանչեսթըր Եուն.	2-2	Պլէքպըրն - Լիվըրպոլ	0-0

Առաջատար խումբերու դասաւորումը

Արսենալ	11	8	3	0	24-9	27
Մանչեսթըր Եուն.	12	8	3	1	21-6	27
Մանչեսթըր Սիթի	12	8	1	3	16-13	25
Չելսի	12	7	3	2	18-8	24
Փորթսմութ	12	6	4	2	23-13	22
Պլէքպըրն	11	6	4	1	15-9	22
Լիվըրպոլ	11	5	6	0	17-6	21

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆ

Գերմանիոյ ֆուտպոլի առաջնութեան 12-րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները

Պ. Միւնխի - Այնթ. Ֆրանքֆորթ	0-0	Քարլսրուհէ - Տուիզպուրկ	1-0
Նիւրնբերգը - Շուքթադ	0-1	ՎՖԼ Պոխտում - Վոլսպուրկ	5-3
Պ. Լիվըրքուզը - Արմ. Պիլքֆէլտ	4-0	Հանովքը-96 - Տորթմունտ	2-1
Քոթայիւս - Շալքէ-04	1-0	Համպուրկ - Յերթա Պերլին	2-1
Վարտըր Պրէյմըն - Ռուսթը	1-0		

Առաջատար խումբերու դասաւորումը

Պայերն Միւնխի	12	8	4	0	27-4	28
Համպուրկ	12	8	2	2	19-9	26
Վարտըր Պրէյմըն	12	7	3	2	26-17	24
Քարլսրուհէ	12	7	2	3	14-11	23
Հանովքը-96	12	6	3	3	17-16	21
Պ. Լիվըրքուզը	12	5	3	4	18-9	18
Շալքէ-04	12	4	6	2	17-11	18

ԻՏԱԼԻՈՅ ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆ

Իտալիայի ֆուտպոլի առաջնութեան 11-րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները

Եուվենթուս - Ինթըր Միլան	1-1	Լիվորնո - Ուտինեզ	0-0
Էմփոլի - Ա. Էս. Ռոմա	2-2	Քալիարի - Սամտորիա	0-3
Ա. Սէ. Միլան - Թորինո	0-0	Քաթանիա - Աթալանթա	1-2
Նափոլի - Ռեճիմա	1-1	Փարմա - Սիենա	2-2
Լացիո - Ֆիորենթինա	0-1	ճենովա - Փալերնո	3-3

Առաջատար խումբերու դասաւորումը

Ինթըր Միլան	11	7	4	0	22-7	25
Ֆիորենթինա	11	6	5	0	18-7	23
Ա. Էս. Ռոմա	11	6	4	1	25-16	22
Եուվենթուս	11	6	3	2	22-11	21
Ուտինեզ	11	5	4	2	12-12	19
Աթալանթա	11	4	6	1	15-13	18
Նափոլի	11	4	3	4	18-13	15

ՍՊԱՆԻՈՅ ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆ

Սպանիայի ֆուտպոլի առաջնութեան 11-րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները

Աթլէթ. Պիլաւո - Յուլվա	2-0	Ռասիլ - Էսփանիոլ	1-1
Ռէալ Մուրսիա - Տեփ. Քորունա	0-2	Լեվանթ - Ալմերիա	3-0
Աթլէթ. Մատրիտ - Վիլառէալ	3-4	Օսասունա - Կեթաֆէ	0-2
Սեւիլլա - Ռէալ Մատրիտ	2-0	Մայորթա - Վալենսիա	0-2
Սարակոսա - Ռէալ Վալադոլիտ	2-3	Պարսելոնա - Ռէալ Պաթիս	3-0

Առաջատար խումբերու դասաւորումը

Ռէալ Մատրիտ	11	8	1	2	25-9	25
Պարսելոնա	11	7	3	1	23-8	24
Վիլառէալ	10	7	0	3	19-15	21
Վալենսիա	11	7	0	4	17-19	21
Աթլէթ. Մատրիտ	10	6	2	2	20-10	20
Էսփանիոլ	11	5	4	2	15-12	19
Սարակոսա	11	5	2	4	18-17	17

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսայի ֆուտպոլի առաջնութեան 13-րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները

Նանսի - Պորտո	1-0	Քամ - Լը Մանս	3-2
Մարսէյ - Լորիան	0-0	Թուլուզ - Մեքց	0-0
Սթրասպուրկ - Փարիզ Սէն ժերմէն	1-2	Օքսէ - Լիլ	0-1
Լիոն - Վալանսիէ	2-0	Լանս - Սէնթ Էթիէն	3-2
Րընէ - Մոնպը	0-1	Նիս - Սոշօ	0-0

Առաջատար խումբերու դասաւորումը

Լիոն	13	10	1	2	29-12	31
Նանսի	12	8	3	1	20-7	27
Րընէ	13	7	3	3	17-10	24
Պորտո	13	6	4	3	16-12	22
Լը Մանս	13	6	2	5	18-18	20
Սթրասպուրկ	13	5	4	4	15-10	21
Նիս	13	5	4	4	13-10	19

ՄԵԾԱՐԱՆՔԻ ՓԱՌԱՅԵՂ ՏՕՆԱԽԱՐԻԹԻՒՆ

Շարունակում է շարունակվում է

Չարունակում է շարունակվում է

Փոլ Գրիգորեան հանգամանորէն ներկայացուց օրուան պատգամաբեր Գալիֆորնիոյ ծերակոյտի անդամ Տիար Ճօ Սիմիթեանը, որ առաջին առիթով եւ հպարտութեամբ հաստատեց իր հայ ըլլալը եւ ապա անդրադարձաւ ցեղասպանութեան՝ վերջերս տեղի ունեցած զարգացումներուն մասին:

Պրն. վահէ Իմաստունեան, Հարաւային Գալիֆորնիոյ Շրջանային Յանձնաժողովի ատենապետ բարի գալուստ մաղթեց եւ խօսեցաւ Հ.Բ.Լ.Մ.ի իրագործած եւ իրագործելիք աշխատանքներուն մասին:

Մեծարեալի դուստրը Թալին Պասլիկեան-Պօյաճեան խօսք առնելով խօսեցաւ իր հօր մասին դրուակներ:

Ապա խօսք առաւ Հ.Բ.Լ.Մ.ի պատուակալ անդամ Տօքթ. Գէորգ

Քէշիշեան որ հանգամանորէն անդրադարձաւ մեծարեալին՝ Հ.Բ.Լ.Մ.ի եւ անոր երիտասարդաց շարժումին Հ.Ե. Ընկերակցութեան վաթսունամեայ նուիրուածութեան, ինչպէս նաեւ անոր հայրենասիրական, եղբայրասիրական ու ազգաշէն բազմաթիւ իրագործումներուն:

Մեծարեալը՝ Պրն. Ենովք Պալիկեան իր շնորհակալական խօսքը ուղղեց բոլոր ներկաներուն: Պրն. Սինան Սինանեան շնորհաւորեց մեծարեալը եւ նորահաստատ Պօղոս Նուպար Փաշայի պատուանշանով պարգեւատրեց զինք: Իսկ առաջնորդ Յովնան Արք. Տէրտէրեան իր փակման եւ աղօթքէն առաջ մեծարեալին լամբակին զետեղեց Սբ. Սահակ-Սբ. Մեսրոպ պատուանշանը, զոր շնորհուած էր Ամենայն Հայոց Հայրապետ Գարեգին Բ. Կաթողիկոսի կողմէ:

Հազար ու հազար փառք ու պատիւ հայրենանուէր գործիչին եւ անխոնջ միութենականին:

ՓՐՈՖ. ՌԻՉԱՐԴ ՅՈՎՀԱՆԻՍԵԱՆ

Շարունակում է շարունակվում է

րով եւ զեկուցումներով: Այնպէս որ միջազգային գիտաժողովներում Հայոց Յեղասպանութեան վերաբերող նրա ելույթները ծանրակշիռ նպաստ են ունեցել Մեծ Եղեռնի ճանաչման եւ դատապարտման պայքարում: Նոյնիսկ 2000 թ. Յունիս 15-19ին մասնակցել է Ստամպուլի Պողոզիջի համալսարանում կազմակերպուած միջազգային գիտաժողովին, մէկ անգամ եւս հաստատելով Հայոց Յեղասպանութեան անհրժեք իրութիւնը: Բարձր է գնահատուած նաեւ Քալիֆորնիայի համալսարանում գիտական բարձր մակարդակով նրա կազմակերպած միջազգային գիտաժողովները, որոնք նուիրուած են Պատմական Հայաստանի քաղաքներին եւ նահանգներին: Այս գիտաժողովների նիւթերը արդէն լոյս են տեսել 7 հատորներով եւ շարունակուած են յաջորդների լոյս ընծայումը եւս:

Գոհունակութեամբ պիտի նշենք, որ հայ ժողովրդի պատմութեան նուիրուած նրա երկար տարիների տքնաշան աշխատանքը բարձր է գնահատուել թէ Հայաստանում եւ թէ Սփիւռքի առանձին կազմակերպութիւնների կողմից: Փրոֆ. Ռիչըրտ Յովհաննիսեանը արժանացել է մի շարք պատուոյ գրերի, շքանշանների ու կրօնական կոնդակների: Այդ թւում, ՀՀ կառավարութեան կողմից պարգեւատր-

ուել է Մովսէս Խորենացու եւ ԼԼՀ կառավարութեան կողմից Սբ. Մեսրոպ Մաշտոց, ինչպէս նաեւ համագլխին կեդրոնական վարչութեան բարձր շքանշաններով:

1990 թ. ընտրուել է ՀՀ գիտութիւնների Ազգային Ակադեմիայի անդամ, իսկ այնուհետեւ արժանացել է դոկտորայի պատուաւոր կոչմանը Երեւանի Պետական համալսարանից: Այն էլ նշենք, որ նա անդամ է նաեւ միջազգային մի շարք հեղինակաւոր մասնագիտական խորհուրդների:

Մեծարգոյ Փրոֆ. Ռիչըրտ Յովհաննիսեան, սիրելի գործընկեր, այս յիշարժան յոբելեանի առիթով սրտանց շնորհաւորում եմ քո ծննդեան յոբելեանական 75-ամեակը, ցանկանալով կատարեալ առողջութիւն եւ երկար տարիների երջանիկ կեանք քո կողակցին Տիկ. Վարդիթերին, ինչպէս նաեւ ձեր գաւակներին եւ սիրասուն թոռներին, որոնք իրենց հայեցի դաստիարակութեամբ եւ էութեամբ իսկական ներշնչանքի ակունք են եղել ձեզ համար:

Յատկապէս ցանկանում եմ մատնանշել Տիկ. Վարդիթերի ջանադիր ներդրումը ձեր հրատարակած հատորներին, քանի որ տեսապէս նեցուկ է կանգնել ձեզ եւ հայրենասիրական նուիրումով օժանդակել ձեր պատմագիտական աշխատանքներին:

Եղբայրական ջերմ զգացումներով՝

Փրոֆ. Աւետիս Փափազեան

ՎԱՐՁՈՒ ԽԱՆՈՒԹ

Փաստինայի մէջ փոքր խանութ մը վարձու է Washington պողոտայի վրայ: Հասցէն է՝ 1527 Washington Blvd, Pasadena: Մանրամասնութիւններու համար հեռաձայնել Աւուրին՝ (626) 794-5318 թիւին:

ՎԱՐՁՈՒ ՏՈՒՆ

Փալմ Սփրինգս գեղատեսիլ եւ կից լեռնային շրջանին, վարձու է տրուում լրիւ կահաւորուած մէկ ննջարան, մեծ նստասենեակ, խոհանոց՝ բոլոր յարմարութիւններով, մինչեւ 5-6 հոգի գիշերելու տարողութեամբ Condo: Ունի մեծ լողաւազան, քարուզի, թեմիսի խողաղաշտ, կանաչազարդ փիքնիքի տարածք, իր յատուկ կրակարաններով եւ 24-ժամեայ ապահովութեան սիստեմ:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Եթէ ձեր տրամադրութեան տակ ունիք հայերէն գիրքեր, եւ կը ցանկանաք զանոնք նուիրել Կայծ Երիտասարդական Սիւրբեան գրադարանին՝ ապա առաքեցէք հետեւեալ հասցեով: G.Y.O.1060N.ALLEN AVE.PASADENA, CA 91104

«ՆՈՐ ՄԵՐՈՒՆԴ» ՇՆՈՒՄՏԱՏԵՄԻԼԻ ՅԱՅՏԱԳԻՐԻ

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑԸ
CHARTER CABLE 26-ՐԴ ԿԱՅԱՆ
(ԿԼԵՆՏԵՅԼ, ՊԸՐՊԵՆԵ, ԼԱ ԶՐԵՍԵՆԹԱ)
ԳԻՆԳՇԱԲԹԻ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 10:00-11:00

ՔԱԶ ՆԱԶԱՐ ՈՒՂԻՂ ԵԹԵՐ ԾՕ

Ամէն Կիրակի երեկոյեան
ժամը 10:00-ից 12:00
Կլէնտէյլի 26-րդ կայանից

Հայ Թելեժամը Կը Վերադառնայ 18ը Ալիքի Վրայ
Ոչ թէ մէկ, ոչ թէ 2, ոչ թէ 3 Ժամ այլ Օրուան 24 Ժամերը

Շարաքը 7 օր անվճար

Հարկ չկայ բաժանորդագրուելու - 40 Յաւելեալ ալիքներ

Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար դիմել
Հայկական Թելեժամ (818) 982-2400

The Armenian Teletime Is Back On Channel 18
Not 1 Hour, Not 2 Hours, Not 3 Hours But 24 Hours Per Day
7 Days Per Week, Free
No Subscription Fee - Plus 40 Additional Channels
For info call The Armenian Channel (818) 982-2400

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly
Enclosed a check for (one year)
* \$50,00 for USA
* \$60,00 (second class), \$ 75,00 (Air Mail) for Canada.
* \$85,00 (second class), \$ 125,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----

Address: -----

City: ----- State:----- Zip Code:-----

Country: -----

Tel :----- Fax :-----

10-րդ Մ ի ջ ա գ գ ա յ ի ն

Հայաստան Համահայկական Հիմնադրամ **Թեկերոն 2007**

Մեկ Ազգ / Մեկ Ապագայ

Գոհարանուրեան Օր
Նոյեմբեր 22, 2007

KSCI-LA 18 8am-8pm PST

Տեղեկութեան համար հեռաձայնել

1-800-888-8897

Կայքէջ

www.armeniasfund.org